

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS, 60629
TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

Vol. LXXIX Kaina 50 c.

ŠEŠTADIENIS — SATURDAY, SPALIS — OCTOBER 19, 1985

Nr. 205

Žvilgsnis į TSRS darbininkų padėtį

BALYS GAJAUSKAS
iš Permės lagerio
(Tęsinys)

Bolševikų vadovai teigia, kad jų imperijoje maisto produktų kainos pastovios tuo metu, kai Vakarų šalyse jos kyla. Iš tikrųjų ir imperijoje maisto produktai nuolat brangsta, tik apie tai retai skelbiama spaudoje. Maisto produktų kainų kilimas — stiprus smūgis daugumai gyventojų. Žmonės svarsto, piktinasi, smerkia vyriausybę. Bolševikų vadovai stengiasi sušvelninti tą smūgį. Todėl jie kelia kainas „tyliai“. Žiūrėk, pakeitė produkto pavadinimą, prilipdė kitokią etiketę ir jau kaina paško, nors produktas tas pat. Jie galvoja, kad ne visi gyventojai iš karto supras apgaulę. Be to, gal užsienis nepastebės ir patikės, kad bolševikų imperija gyvena be krizių. Propaganda galės tvirtinti, kad socialistinė santvarka pranašesnė už kapitalistinę. Pastaraisiais metais bolševikų propaganda sugalvojo naują triukšmą žmonėms kvailinti. Spaudoje rašoma, jog kainos kyla tik kapitalistinėse valstybėse, o socialistinėse jos tik „keičiamos“. Tiesa, pramoninių gaminių kainų kėlimą skelbia, bet ir čia neišsiverčia be suktybių. Pasenusių prekių kainas mažina, o kitų didina. Propaganda kreipia dėmesį ne į kainų kėlimą, bet į jų sumažinimą. Ji stengiasi įtikinti, kad iš to kainų manipuliavimo laimi tik gyventojai, kad bolševikų vadovai tik ir svajoja, kaip palengvinti piliečių dalį.

Imperijos pramonės vėžys yra žemos kokybės gaminiai. Tik eksportui stengiamasi pagaminti geresnių, kurie galėtų konkuruoti užsienio rinkoje. Ši produkcija gaminama iš geresnių medžiagų ir darbininkų išdirbio normos mažesnės. Tiesa, pastarąjį dešimtmetį siekiama pagerinti

ti ir plataus vartojimo prekių kokybę vidaus rinkai. Tačiau dėl tinkamų medžiagų stokos ir skubaus plano vykdymo tos pastangos dažniausiai nueina vėjais. Rinkta užverčia tik žemos kokybės prekėmis. Pirkėjas priverstas pirkti bet kokį niekalą: juk nenuėsi į kitos firmos parduotuvę. Prasti gaminiai greitai susidėvi, suplyšta, suyra, sugenda.

Pusę imperijos dirbančiųjų, gal net didesnę, sudaro moterys. Daugiausia jų dirba lengvojoje, maisto pramonėje, švietime, sveikatos apsaugoje, žemės ūkyje, statybose, t.y. ten kur žemiausias atlyginimas (80-120 rb.). Dažnai bolševikai tvirtina, kad moterys dirba ne tik dėl materialinės naudos, bet ir siekdamos patenkinti dvasinius poreikius. Be abejo tokių yra. Jos dirba dažniausiai švietime, sveikatos apsaugoje. Tačiau dauguma moterų prievartos dirbti tik dėl šeimos materialinių sunkumų. Vyras negali išlaikyti šeimos iš savo algos. Mokėdama mažus atlyginimus valstybė aktyviai išnaudoja ir vyrus, ir moteris. Jie sulyginti skurde, kaip sakoma, ekonomiškai lygiateisiai.

Dirbančios moters būklė imperijoje itin sunki. Ji turi suderinti darbininkės ir šeimininkės pareigas. Atidurbusi 8 val. ji turi dar apsipirkti. Miestuose po darbo retai kada būna parduotuvės reikalingiausių produktų. Gerai, jei moteris gali pietų metu „ištrūkti“ ir nuskubėti į artimiausią parduotuvę. Tai pavyksta ne kiekvienai. Be to, ne visos dirba arti parduotuvės. Grįžusi namo moteris turi pagaminti valgį, sutvarkyti butą, apžiūrėti vaikus, t.y. kas vakarą dirbti dar 2-3 val. ypač daug rūpesčio su mažais vaikais. Jeigu namuose yra nedirbančių suaugusių, padėtis lengvesnė, o jeigu jų nėra... Vaikų darželių vis dar nepakankamai.

(Bus daugiau)

KATALIKAI PASAULYJE

Vyskupų posėdžiai

Spalio 7 d. Romoje prasidėjo šeštasis Europos vyskupų simpoziumas apie sekuliarizaciją ir evangelizaciją šiurkštinėje Europoje. Vyskupai, atsižvelgdami į pakitėjusius santykius dabartinėje Europoje tarp tikėjimo ir valdžios institucijų, tikėjimo ir visuomenės, tikėjimo ir gyvenimo būdo, svarstė, kuriomis priemonėmis bažnyčia gali padėti Europos tautom užmegzti naujo pobūdžio santykius su tikėjimu, duoti naują pasipirtį religiniam atgimimui, tikėjimui persunkti visuomeninį gyvenimą, kultūrą, mokslą, tuo būdu tęsiant ir ugdat Europos religines tradicijas. Simpoziumo darbam vadovavo Europos vyskupų konferencijų tarybos pirmininkas Westminsterio arkivyskupas anglas kardinolas Hume.

Pasmerkė prievartą

Popiežius Jonas Paulius II, kalbėdamas dešimčiai tūkstančių maldininkų, susirinkusių Šv. Petro aikštėje, šios savaitės bendrojoje audienroje išreiškė savo skausmą ir

susirūpinimą dėl italų laivo „Achille Lauro“ keleivių likimo. Laivas su keturiais šimtais penkiasdešimt keleivių, kaip žinoma, buvo palestiniečių teroristų sekvstruotais netoli Port Saído uosto prie Egipto krantų. Grasindami nužudyti keleivius, teroristai reikalavo, kad iš Izraelio draugijų būtų paleisti 50 jų draugų palestiniečių. Tai prievartos veiksmas, kurį smerkia kiekvienas geros valios žmogus, — kalbėjo popiežius. — Prievartos priemonėmis negalima surasti teisingo problemų sprendimo. Prievarta tegali išsukti prievartą.

Priėmė ukrainiečius

Audienroje priimdamas ukrainiečių vyskupus, popiežius Jonas Paulius II su pagarba prisiminė Ukrainos katalikų Bažnyčios kančias, išskė ukrainiečių katalikų nepalaužiamą tikėjimą ir ištikimybę Romai, pakartotinai reikalavo, kad ukrainiečiai tikintiesiems būtų užtikrinta religinė laisvė, j kurią jie turi tokią pat teisę, kaip ir visos kitos tikinčiųjų bendruomenės. Septyniolika

Jungtinės Tautosose verda gyvenimas. Šiomet minima JT įsteigimo 40 m. sukaktis. Nesenai tarėsi Kontadoros, Centrinėje Amerikoje taikos ieškančių valstybių ministrai. Nuotraukoje iš kairės: Panamos ministras Jorge Abadia, Kolumbijos — Augusto Ramirez Ocampo, JT gen. sekretorius Javier Perez de Cuellar, Meksikos — Bernardo Sepulveda Amor ir Venecuelos — Simon Alberto Consalvi.

Nikaragvos chunta stiprina priespaudą

Managva. — Nikaragvos sandinistų vyriausybė paskelbė dekretą, kuris smarkiai suvaržo civilines teises. Prezidentas Ortega, paskelbdamas dekretą, aiškino, jog Amerikos remiamas sukilimas verčia jį griebtis griežtesnių priemonių kelionių varžymu, susirinkimų uždraudimu. Bus tikrinami piliečių laišakai, draudžiama streikuoti.

Valdžios kareiviai okupavo spaustuves, konfiskavo katalikų Bažnyčios žurnalų pirmąjį numerį ir paskelbė, kad tas žurnalas nepasirodys, nes jo medžiaga visai ne religinė, bet — politinė, puolanti Nikaragvos revoliuciją, pasisakanti prieš karinę tarnybą. Arkivyskupijos administracija pasakė užsienio reporteriams, kad patalpos, kur žurnalas buvo ruošiamas ir spausdinamas, užimtos kareivių.

JAV administracija pasmerkė Nikaragvos valdžios nutarimą varžyti politinę opoziciją. Primenama, kad Nikaragvoj panašus dekretas buvo įvestas 1982 m. kovo mėn. Varžymai buvo atšaukti prieš rinkimus, kuriuose sandinistų chuntos vadas Daniel Ortega kandidatavo į prezidento vietą. Dabar laisvės vėl suvaržytos.

ukrainiečių vyskupų aplankė popiežius Vatikane užbaigė daugiau negu savaitę užtrukusį savo Sinodą, kurio metu buvo apžvelgta Ukrainos katalikų Bažnyčios padėtis tėvynėje ir užsienio kraštuose, svarstomi ateities uždaviniai, aptartos užsienio ukrainiečių sielovadinės problemos. Nežiūrint žiaurių persekiojimų, kuriuos ukrainiečių katalikų Bažnyčia patyrė tėvynėje pastaraisiais dešimtmečiais, Ukrainoje ir kai kuriose Sovietų Sąjungos srityse tebėra apie keturi su puse milijono ukrainiečių katalikų, apie pusę milijono yra Lenkijoje, trys šimtai penkiasdešimt tūkstančių Čekoslovakijoje, apie septyni šimtai tūkstančių įvairiose laisvojo pasaulio kraštuose ir kontinentuose. Kreipdamasis į ukrainiečius vyskupus, Jonas Paulius II paragino Ukrainos Bažnyčią ir toliau ištvėringai, drąsiai liudyti savąjį tikėjimą prieš tuos, kurie visais būdais siekia jį nuslopinti ir sužlugdyti.

Nikaragvos stebėtojai tvirtina, kad valdžioje yra dvi grupės. Nuosaikei vadovauja Ortega ir jo brolis, gynybos ministras Humberto Ortega. Daug radikalesni esą sandinistai, susispietę apie vidaus reikalų ministrą Tomas Borge Martinez ir Bayardo Arce Castano. Šie „stalinistai“ ir reikalavę įvesti laisvų varžymą.

Sugriežtėjo ir katalikų Bažnyčios laikysena, kai primas tapo kardinolu. Tai Managvos arkivyskupas, kardinolas Obando y Bravo. Dekretą paskelbęs Ortega tvirtino, kad Bažnyčia įsijungė į priešvalstybinę veiklą. Auga ir JAV remiama „contras“ agresija. Atsirado nepaprasta situacija, kuriai spręsti reikia nepaprastų priemonių, pasakė Ortega.

Kai kurie opozicijos veikėjai tvirtina, kad asmeninių laisvų varžymas pastūmės dar daugiau gyventojų į „contras“ eiles. Negalėdami savo opozicijos išreikšti politinėmis priemonėmis, jie imsis ginklo.

Kai kurie dekretu skelbiami varžymai jau veikia neoficialiai. Laiškų cenzūravimas nėra naujas dalykas. Dabar jis tik bus pateiktas dekretu ir todėl taps „legaliu“. Susirinkimams jau ir anksčiau reikėdavo gauti leidimą. Valdžia dažnai jų neduodavo, o jei susirinkimai ir įvykdavo, juos išardydavo „liaudies demonstracijos“.

Vienas žymus politinės opozicijos veikėjas pasakė, kad dabar taikinga, politinė kova baigėsi. Anksčiau pilietinės laisvės buvo smarkiai varžomos, dabar jos visai uždraustos. Visi nikaragviečiai, kuriems valdžia nepatinka, galės išreikšti savo opoziciją tik jungdamiesi prie ginkluoto „contras“ sukilimo.

Salvadore laukia įkaitų paleidimo

San Salvador. — Salvadore komunistų sukilėlių vadovybė susitarė su vyriausybe ir pažadėjo pasikeisti kalinius. Už prezidento Duarte dukters paleidimą sukilėliai reikalavo paleisti iš kalėjimų 22 politinius kalinius. Sukilėliai vėliau paleis 23 įkaitais laikomus Salvadoro miestų merus.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Pietų Afrikoje vėl pagyvėjo juodųjų protestai. Nuo antradienio žuvo septyni žmonės. Kalėjime laikomas kovotojas B. Moloise, pasmerktas mirti už balto policininko nušovimą, turėjo būti pakartas. Daug vyriausybės ragino P. Afrikos valdžią dovanoti jam mirties bausmę.

— Viceprezidentas Bush, būdamas Kinijoje, atidarė naują JA konsulatą Chengdu mieste.

— Prie Sidono, Libane savižudžiai musulmonai susprogdino amerikiečių įsteigtą evangelistų radijo stotį. Žuvo devyni žmonės.

— Pakistano parlamento patvirtino valdžios siūlomą įstatymą, kuris įteisina karinės valdžios paskelbtus dekretus ir patį kariuomenės perversmą 1977 m. Prezidentas gen. Zia pagyrė Tautinę asamblėją, kad ji parodė išmintį ir patriotizmą.

— JAV prokuroras Meese paskelbė trijų teroristų pavardes. Jie oficialiai kaltinami už TWA keleivinio lėktuvo pagrobimą birželio 14 d. ir amerikiečio kareivio nušovimą. Paskelbta piniginė premija — 250,000 dol. tam, kas padės teroristus suimti. Tokia pati premija bus sumokėta tam, kas padės išaiškinti Kuwaito lėktuvo pagrobėjus gruodžio 4 d. Čia buvo nužudyti du amerikiečiai.

— Buvęs CIA valdininkas Edward Howard, šnipinėjęs Sovietų Sąjungai, buvo agentūros atsektas iki Helsinkio, Suomijos. Čia jis dingo. Manoma, jog perėjo į Sovietų Sąjungą. Apie jo veiklą papasakojo pabėgęs sovietų KGB karininkas Vitaly Jurčenko.

Sukilėliai pareikalavo išaiškinti, kur dingo devyni sukilėliai. Jie reikalavo laisvės sužeistoms komunistų partizanams, kurie kalnų slėptuvėse negauna medicinos patarnavimų. Sukilėlių stovyklose lankėsi ir derybose tarpininkavo Salvadoro arkivyskupas Arturo Rivera y Damas, palydimas dviejų Centrinės Amerikos universiteto destrytojų jezuitų. Arkivyskupas pažadėjo spauti vyriausybę, kad ji pažadų laikytis.

Kodėl Kremlius puola tikinčiuosius?

Maskva. — Plačiai skaitomas žurnalas „U. S. News and World Report“ spalio 21 d. numeryje klausia: „Kodėl Maskva atnaujino puolimą prieš religiją?“ Maskva susirūpinusi, kad įvykiai prieš beveik 1000 metų sustiprino krikščionybės atgimimą Sovietų Sąjungoje. Labai sustiprinta Kremliaus propaganda prieš Bažnyčią. Straipsnyje nurodoma, kad Kijevo kunigaikštis Vladimiras 988 metais įsakė masines krikšto apeigas Dniepro upėje. Tuo buvo pradėtas krikščionybės įvedimas. Dabar rusų ortodoksų Bažnyčia 1988 m. ruošiasi švęsti 1000 metų krikščionybės įvedimo sukaktį. Kremliaus pareigūnai bijo, kad tas įvykis sustiprins tikėjimą ir susilpnins komunistų partijos jungtą tautai. Tikėjimas yra persekiojamas, nors konstitucija garantuoja tikėjimo laisvę.

Nerimą kelia ir kita sukaktis 1987 m. Tai 600 metų

sukaktis nuo krikščionybės priėmimo Lietuvoje. Tai anksčiau nepriklausoma Baltijos tauta, kuri kartu su Latvija ir Estija buvo Sovietų Sąjungos aneksuota II Pasaulinio karo metu. Popiežius Jonas Paulius II norėtų dalyvauti Lietuvos šventėje ir sustiprinti katalikų ten, Latvijoje ir Ukrainoje, tačiau Maskva priešinosi tokiam vizitui. Šis reikalas nebuvo išspręstas ir sovietų užsienio reikalų ministerio Andrejaus Gromyko vizito Vatikane metu kovo mėnesį, rašo žurnalas.

Kovoti prieš tikėjimo dvasi-
Konstantinui Karčevui, diplom-
matui, buvusiam sovietų
ambasadoriui Gijanoje. Jis
paskirtas religinių reikalų
tarybos galva. Palikdamas
savo buvusią vietą, amba-
sadorius pareiškė, kad jis
dabar bus Dievas „ambasado-
riumi pas Dievą“.

Mirė kunigas K. Keidošius

Spalio 18 d. po ilgos, sunkios ligos Stella Maris Hospice, Towson, MD, mirė a.a. kun. Kazimieras Keydash (Keidošius). Velionis buvo gimęs 1906 m. rugsėjo 6 d., kunigu įšventintas Baltimorės arkivyskupijoje 1933 birželio 15 d. Dirbo įvairiose parapijose. Paskutiniu metu buvo kapelionas slaugymo namuose, kuriuose ir pats užbaigė savo gyvenimą.

Laidojamas iš Šv. Alfonso lietuvių parapijos Baltimorėje pirmadienį, spalio 21 d. Po pamaldų bus nulydėtas į kunigų kapines.

Nobelio premija

Paryžius. — Nobelio premija už literatūrą 1985 m. laimėjo prancūzas rašytojas Claude Simon, 72 m. amžiaus. Jis laikomas kontroversiniu kūrėju, vienas iš „naujojo romano“ kūrėjų-pionierių. Rašytojas gyvena Pirėnų kalnuose, kur augina vynuoges.

Pasitraukė Italų vyriausybė

Roma. — Italijos prezidentas pavedė premjerui Craxi eiti pareigas, kol bus sudaryta nauja vyriausybė. Craxi pasakė parlamente kalbą, kuriu padarė daug prieštariškų Amerikai. Washingtonas nepaisė žygių, kuriuos Italija atliko, sprendžiant laivo pagrobimo krizę, tačiau kritikavo Italiją už palestiniečio Abbas paleidimą. Premjeras kaltino JAV lėktuvus, kurie pažeidė italų oro erdvę, sekdami iš Sicilijos į Romą Egipto lėktuvą. Kai JAV naikintuvai apsupo Egipto lėktuvą ir priverė jį skristi į Italiją, buvo susitarta, kad bus nusileista Sicilijoj. Premjeras tačiau buvo nustebitas, kad pagrobta lėktuvą atlydėjo du JAV transporto lėktuvai, kurie atvežė 50 amerikiečių kareivių, kurie tuoj apsupo Egipto lėktuvą ir italų kareivius, kurie pasitiko nusileidusius. Italija pareiškė protestą Washingtono. Amerikos elgesys šiame incidente sukėlė kartėlių ir nusivylimą.

KALENDORIUS

Spalio 19 d.: Izaokas, Fredesvinda, Saugėla, Gritė.

Spalio 20 d.: Artemas Irena, Gedainis, Saulė.

Spalio 21 d.: Hilarijonas, Ursulė, Rikantas, Gilanda.

Spalio 22 d.: Melanas, Salomė, Sudimantas, Minė.

ORAS

Saulė teka 7.06, leidžiasi 6.05.

Debesuota, gali lyti, temperatūra dieną 65 l., naktį 50 l.

Is Ateitininku Gyvenimo

REDAGUOJA Jonas Žadeikis. Informacinę medžiagą ir nuotraukas siųsti: 4048 W. 91st Pl., Oak Lawn, IL 60453. Tel. 312-424-4150.

KNYGOS! KNYGOS!

„Ateities“ leidykla bei Literatūros fondas nusprendė, kad kongresas be knygų platinimo apsieiti negali. Todėl ruošiasi iš anksto: iš sandėlio parsivežtos knygos, aptarta knyvų platinimo strategija. Tačiau ne negalvojome, kad susilauksime tokio plataus susidomėjimo. Knygų pardavime net už daugiau negu pusantro tūkstančio dolerių! Ačiū visiems, kurie mūsų knygomis domėjosi, jas pirkė. Džiugu, kad pirkėjų tarpe buvo nemažai jaunų žmonių, kurie net varžėsi įsigyti kelias likusias St. Salkauskio „Ateitininkų ideologijos“ kopijas.

Be abejo, platinimo darbas be kitų tautos nebūtų buvęs įmanomas. Todėl čia ir noriu paminėti asmenis nuoširdžiai prisidėjusius prie knygų platinimo: Vaclovas Kleiza, Povilas Norvilas, Arūnas Liulevičius, Vėjas Liulevičius. Jiems priklauso mūsų visų didelis ačiū.

Džiugu, kad ypač sparčiai buvo perkamos abejos šiais metais išleistos „Ateities“ leidyklos knygos: Nijolės Sadūnaitės „KGB akiratyje“ ir Antano Maceinos „Dievas ir laisvė“. N. Sadūnaitės prisiminimų išleidimu rūpinosi dr. K. Pemkus. A. Maceinos knyga paviko išleisti prieš pat kongresą, tad perkama dar dvelkė spaustuvės dažais. Prie pastarosios knygos išleidimo daug pasidarbavo Rimas Čerņius, taip pat talkino Jonas Kuprys ir Alina Skrupskelienė. A. Maceinos knyga yra trečiasis „Mūsų idėjos dabarties šviesoje“ serijos leidinys. Tad dažnas pirkėjų pasinaudojo proga įsigyti ir abu ankstesnius šios serijos leidinius: kun. A. Paskaus „Asmuo ir laisvė“ (1984) ir A. Maceinos „Asmuo ir istorija“ (1981).

Tačiau šis knygų išpardavimas sukėlė ir neįprastą galvosūkių. Net du mūsų klasikai buvo išparduoti, tai St. Salkauskio „Ateitininkų ideologija“ (1954) ir J. Girmiaus „Idealas ir laikas“ (1966). Gal kur pas platintojus dar yra viena kita šių knygų kopija, bet sandėliuose jų nebeturime.

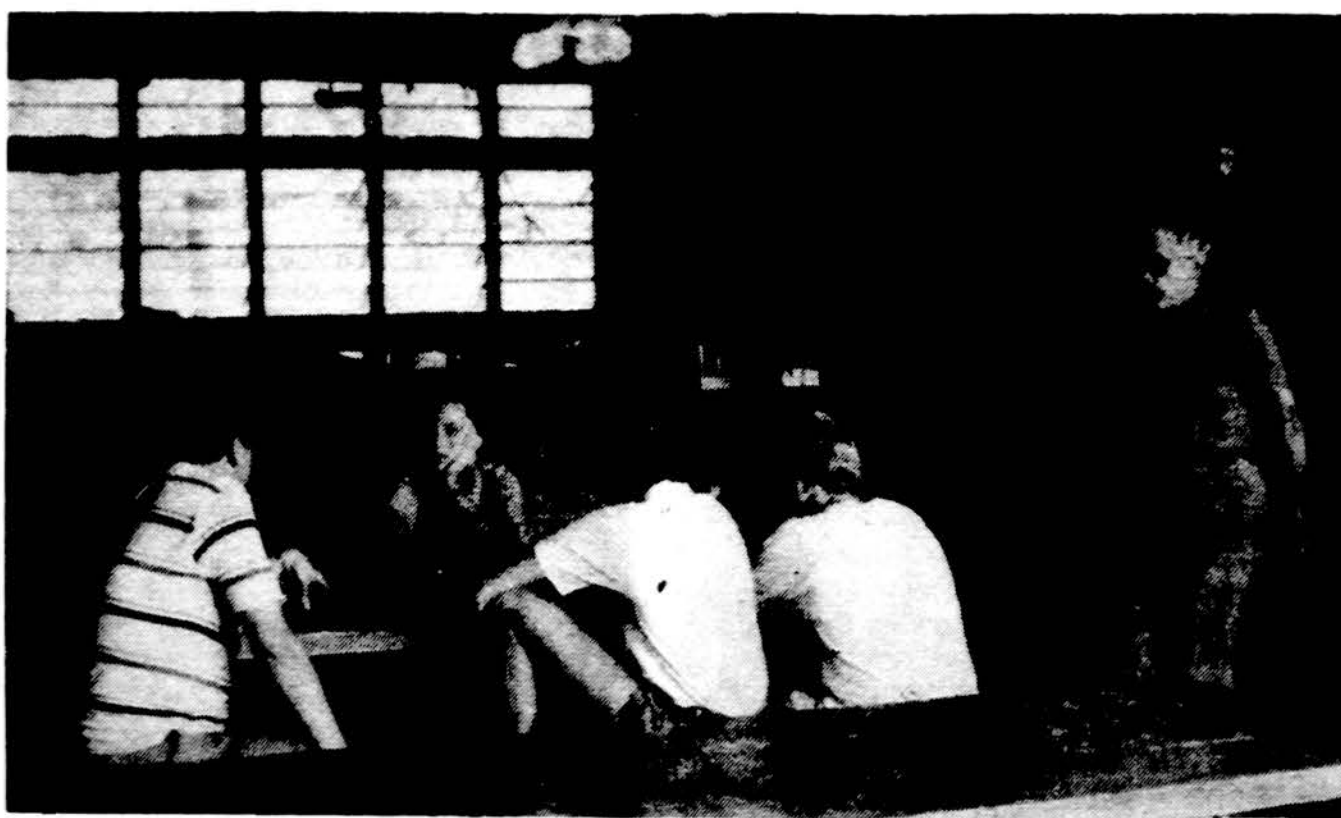
šių knygų paklausa, ir pagalvoti apie antros laidos galimybes.

Galutinai išsibaigė ir kitos knygos. „Ateities“ leidyklos inventoriuje dar buvo penkios kopijos paties pirmojo leidyklos leidinio — V. Augustino vaizdų albumo „Lithuania“ (1955). Šias likusias kopijas išstatė truputi abejingai, leidinys jau 30 metų senumo (sunku net tikėti), gal kiek nublukęs. Tačiau publikai nuvokus, jog išstatytas pardavimui V. Augustino vaizdų albumas, jį išgraibstė per keletą minučių. Taip pat išparduotas ir Danguolės Sadūnaitės-Sealey eilėraščių rinkinys „Vasaros medžiuose“ (1961).

Prisibijome, kad gali išsiseiti ir A. Maceinos „Asmuo ir laisvė“. Ši knyga yra gausiai perkama, ir jos yra likę maždaug 60 kopijų. Tad, iš vienos pusės, jei dar norima šios knygos įsigyti, patartina jos pirkimo neudelsti, nes vėliau jos gali nebūti. Gi, iš kitos, leidykla prašo, kad, jei kur skyriuose yra šios knygos užsilikę, ji būtų gražinta „Ateities“ leidyklai žemiau nurodytu adresu. Tokiu būdu bus galima užtikrinti platesnį šios knygos paskleidimą.

Tačiau knygų dar nepitrukome. Jungdamiesi į kongreso pažadintą viltingą nuotaką, „Ateities“ leidykla skelbia knygų išpardavimo pradžią. Norime, kad ir kongrese nedalyvavusieji, jubiliejinų metų proga, galėtų papiginti kaina įsigyti mūsų leidyklos leidinių. Štai leidiniai, kurie per jubiliejinus metus bus pardavinėjami papiginta kaina: kun. St. Yla, „Ateitininkų vadovas“ — 5 dol., N. Sadūnaitė, „KGB akiratyje“ — 3 dol., trys „Mūsų idėjos“ serijos leidiniai perkami kartu — 10 dol. Šiuos leidinius galima užsisakyti tiesiog per „Ateities“ leidyklą. Knygos bus siunčiamos tik prisuntus užmokestį, prie kurio prašome pridėti 1 dol. persiuntimo išlaidoms. „Ateities“ leidyklos adresas: „Ateities“ leidykla, 4036 W. 91st Pl., Oak Lawn, IL 60453.

A. Norvilas

Positarimas dėl susikaupimo vakaro studentų ateitininkų stovykloje. Iš k. kun. Putrimas, Rita Stukaitė, Arūnas Pemkus, Vytas Čuplinskas ir kun. V. Cukuras.

Nuotr. Vėjo Liulevičiaus

DETROITO ATEITININKAI PRADĖJO NAUJUS VEIKLOS METUS

Spalio 6 d., sekmadienį, po sumos Dievo Apaizdos parapijos svetainėje susirinko visų amžių Detroito ateitininkai pradėti naujus veiklos metus. Susirinkimą pradėjo sendraugių pirmininkas Benediktas Neverauskas, pasveikindamas visus su pokongresine nuotaika ir pakviestas vicepirmininkę Janiną Udrienę vadovauti šiam susibūrimui.

Janina Udrienė pasiūlydė, kad neseniai girdė jame jaunesnės kartos puikų paskaitininką Viktorą Naką, o šiuo tarpu mums kalbės jaunimo veikėja, studentų skyriaus „Drauge“ redaktorė Ofelija Baršketytė, magistro laipsnį gavusi už tarptautinės ekonomijos studijas ir dabar dirbanti didžiuleje investavimų bendrovėje Chicagoje.

Ofelija Baršketytė papasakojo apie Kopenhagoje vykusį teismą, kuriame įvairių tautų teisininkai kaltino Sovietų Sąjungą už jos nusikaltimus Pabaltijai valstybėse. Daugiau kalbėjo apie demonstracijas Kopenhagoje, Stokholme ir Helsinkyje bei plaukimą „Laisvės“ laivu netoli Lietuvos, Latvijos ir Estijos. Nors apie tą laivo kelionę buvome skaitę spaudoje, tačiau Ofelijos jautrus prisiminimai, papildyti spalvotomis skaidrėmis, visą tą žygį padarė įdomesniu nei tik sendraugiams, bet ir jauniui. O. Baršketytė turi pasakotojos talentą, jos lietuvių kalba sklandi, aiški ir skambi, nors mikrofonas neveikė...

Apie jaunučius ir jaunius, kurių yra arti 14, kalbėjo jų globėja Birutė Bublienė. Jai dirbti padės Vida Skiotytė-Zambo. Žadėjo atgaivinti žiemos išvyką Dainavon. Jaunių ir jaunučių tėvų komitetą sudaro: Gina Janušienė, Izabelė Korsakienė, Rūta Brazytė-Rizzi ir Jurina Ruginienė. Lietuvos karaliaus Mindaugo moksleivių ateitininkų kuopos pirmininkas Linas Udrys vertai pasigyrė, kad jų kuopos laikraštėlis „Jaunystės šauklis“ varžybose laimėjo antrąją vietą (iš šešių). Pirmąją vietą laimėjo Vasario 16-tosios gimnazijos ateitininkų laikraštėlis. Linas pasiryžęs šiais metais siekti pirmosios vietos. Kiti valdybos nariai: Andrius Gražulis — vicepirmininkas, Karigaila Petrusis — sekretorius, Vytas Ruginius — izdininkas. Kuopos globėja — Marija Jankauskienė.

Studentų draugovės pirmininkas Marius Gražulis pasiūlydė, kad ateitininkų kongreso įkvėpti keli jauni studentai bando atgaivinti studentų ateitininkų veiklą Detroito, nors veiklai sąlygos ir nepalankios, nes detroitiečiai išsiblaškę ne tik po

Michigano, bet ir po visos Amerikos universitetus. Kiti valdybos nariai: Aldas Kriaučiūnas ir Vida Duobaitė.

Sendraugių pirm. B. Neverauskas skelbė, kad sendraugių veikla „spontaniška“. Jam tenka būti ir visų Detroito ateitininkų padalinių veiklos koordinatorium. Daugiausia dėmesio teksia krypti į jaunimo veiklos rėmimą.

„Meninė“ susirinkimo dalį pradėjo moksleiviai Karigaila Petrusis ir Gytis Udrys „duetu“, imitodami šių laikų reksnių dainavimą. Sekant muziką iš plokštelių, išleistas Lietuvoje, jiems ta „akmen-skaldžių“ parodija gerai pavyko, bet norėtūsi, kad kada nors pragyštų ir savais balsais. O juos turi „kimčiai“ atstatyti Andrius Gražulis padeklamavo H. Nagio „Norėčiau prisijaukinti sakalą“. Jei dažnai skaitys, Andrius bus geras deklamatorius.

Kun. Alfonsui Babonui sukalbėjus maldą prieš valgi, visi pasivaišino sendraugių ir tėvų komiteto sunėtais sumuštiniais, pyragais ir kava, pasisėkėčiavo, pasiūlydė „paplaukė“ kartu su Ofelija Baršketyte Baltijos jūra ir negreit skirstėsi į savo „uostus“ jausdami, kad inkaras pakeltas naujai veiklos kelionei.

Pr. Zaranka

CHICAGOS STUDENTŲ SUSIRINKIMAS

Chicago studentų ateitininkų draugovės susirinkimas įvyks sekmadienį, spalio 20 d., 12:00 val. p.p. Jaunimo centre, (po 11:15 sv. Mišų). Susirinkime Mykolas Druga, dr. Dalia Katiliūtė-Boydstonienė ir dr. Vytas Vyganetas iš Dallas, Texas, diskutuos temą: „Studento ateitininko požiūris į mokslą“. Po to bus proga reaguoti į jų iškeltas mintis, ir, taip pat, sudaryti savo draugovės šiuo metų darbo planą.

Visi studentai ateitininkai kviečiami dalyvauti. Atsivežkite ir neateitininkus draugus, kad galėtumėte susipažinti su mūsų organizacija.

SENDRAUGIŲ SUSIRINKIMAS

Ateitininkų sendraugių susirinkimas, šaukiamas spalio 27 d., 2:15 val. p.p. Jaunimo centro 203 kambaryje.

Esame didžiausias Ateitininkų sendraugių skyrius, tad mūsų pareiga svarstyti ir pritaikyti gyvenimui Jubiliejiname kongrese iškeltus klausimus bei nutarimus. Tad prašome visus sendraugius dalyvauti šiame susirinkime.

Valdyba

ATEITININKŲ NAMŲ FONDO NARIŲ METINIS SUSIRINKIMAS

Spalio 20 d., (sekmadienį), šaukiamas metinis Ateitininkų namų fondo narių susirinkimas, 11 val. ryto sv. Mišios, 12 val. užkandžiai, 1:30 val. p.p. susirinkimas. Darbotvarkėje: Tarybos narių pranešimai, naujos Tarybos rinkimai, pasisakymai ir svarstybos namų reikalais. Visi nariai ir svečiai kviečiami dalyvauti.

„ATEITIES“ LEIDYKLOS PRANEŠIMAS

Pranešame, kad „Ateities“ leidykla yra persikėlus į Chicago. Todėl susirašinėjimas visais „Ateities“ leidyklos reikalais: knygų užsakymas, atsiskaitymas, etc. nuo dabar turi būti vedamas šiuo adresu: Ateities leidykla, 4036 W. 91st Pl., Oak Lawn, IL 60453, USA.

„ATEITIES“ LEIDYKLOS LEIDINIAI

„Ateities“ leidykloje dar gaunami žemiau išvardinti leidiniai.

Kun. J. Petrėnas, red. Šventasis Pijus X. Biografija.
Kun. Stasys Yla. Ateitininkų vadovas.
Antra laida, kietais viršeliais.

Antra laida, minkštais viršeliais.

Antanas Jasmantas. Gruodas. Eilėraščiai.
Giovanni Papini. Šventasis Augustinas. Biografija.
Stasė Šakytė. Alkana žemė. Eilėraščiai.

Aldona Baužinskaitė-Kairienė. Detalės. Eilėraščiai.
Kun. Stasys Yla. Vysk. Pranas Brazys. Biografija.
Juozas Girmius. Pranas Dovydaitis. Biografija.
Nijolė Sadūnaitė. KGB akiratyje. Prisiminimai.
Serija: Mūsų idėjos dabarties šviesoje — Antanas Maceina. Asmuo ir istorija.
Antanas Paškus. Asmuo ir laisvė.
Antanas Maceina. Dievas ir laisvė.

DR. ARYDAS J. DAILIDIS

DANTŲ GYDYTOJAS
2555 W. Lincoln Hwy. (Hwy. 30)
Olympia Fields, Ill.
Tel. 748-0033
Valandos pagal susitarimą

DR. JANINA JAKŠEVICIUS

JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

DR. RAMUNĖ MACIEJAUSKAS

DANTŲ GYDYTOJA
9356 S. Roberts Road
Hickory Hills
Tel. 598-2131
Valandos pagal susitarimą

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, Dec. 26th, and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society. Second class postage paid at Chicago, IL.

Postmaster: Send address changes to Draugas 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Subscription Rates \$53.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$53.00. Foreign countries \$53.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesuįčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokesčių, atzīmima, iki kada yra užimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams 1/2 metų 3 mėn.		
Chicago ir Cook County	\$53.00	\$30.00	\$20.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$53.00	\$30.00	\$20.00
Užsienyje	\$53.00	\$30.00	\$20.00
Kitur — Amerikoje	\$53.00	\$30.00	\$20.00
Savaitinis (Seštad. pried.)	\$30.00	\$19.00	---

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30—4:00, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taisyso nuožūria. Neusnaudotų straipsnių neaugo. Juos gražina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

Dr. Romualdas Povilaitis

DANTŲ GYDYTOJAS
Tel. 767-7575
5780 Archer Ave.
(6 blokai į vakarus nuo Cicero Ave.)
Valandos pagal susitarimą

DR. KENNETH J. YERKES

DANTŲ GYDYTOJAS
Pensininkams nuolaida
2436 W. Lithuanian Plaza Court
Chicago, Illinois 60629
Tel. 925-8288
Valandos pagal susitarimą

DR. LINAS A. SIDRYS

AKIŲ LIGOS, CHIRURGIJA
2636 W. 71st Street
Prima trečiad. nuo 2 iki 5 v.v.
Ketvirtad. nuo 10 v.r. iki 6 v.v.
Susitarimus skambinti 436-5566

DR. IRENA KURAS

KŪDKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Ofiso tel. RE 7-1168;
Rezid. 385-4811

DR. VIJAY BAJAJ

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — VIDAUŠ LIGOS
IR ODOS CHIRURGIJA
(aukliai nuimami ofise).
2434 W. 71st Street, Chicago
Tel. 434-5849 (veikia 24 val.)
Val.: pirm., antr., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

Dr. Tumasonio ofisą perėmė

DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUŠ LIGOS
2454 W. 71st Street
434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir ketv. 9-12. Penkt. 11-2

DR. K. G. BALUKAS

Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building), Tel. LU 5-6446
Jei neatsiliepa, skambinti 374-8004
Prima ligonius pagal susitarimą

Ofs. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533

DR. FRANCIS MAZEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą; pirm. ir ketv. 12-4 6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6.

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė

DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — 476-2400
Val. pagal susitarimą; pirm. ir ketv. 1-7; antr. ir penkt. 10-4; šešt. 10-2 val.

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.

F.A.C.C.
KARDIOLOGAS
Sirdies ligos
6132 S. Kedzie Ave., Chicago
Valandos pagal susitarimą

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCIJŲ LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

Namų 584-5527

DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS — CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — 233-8553
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3921 W. 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Tel. 282-4422

DR. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Chicago Eye Institute
4200 N. Central Ave.
Valandos pagal susitarimą

Ofs. PO 7-6000,

Rez. GA 3-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave. Chicago

WA 5-2670 arba 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "Contact lenses".
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. ALGIRDAS KAVALIUNAS

SPECIALYBĖ VIDAUŠ IR KRAUJŲ LIGOS
Nechirurginis išsipletusių venų ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road. Tel. 585-2802
Valandos pagal susitarimą; Pirm., antr., ketv. ir penkt.

DR. LEONAS SEBUTIS

INKSTŲ PUSLĖS IR PROSTATŲ CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val.: antr. 1-4 p.p. ir ketv. 2-5 p.p. Šešt. pagal susitarimą.
Ofiso tel. 776-2880, rez. 448-5545

Tel. RE-liance 5-1811

DR. WALTER J. KIRSTUK
Lietuvių gydytojas
3925 West 59th Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12-3 val. popiet ir 5-7 val. vak. Treč. ir šešt. uždaryta

776-9400

DR. ONA VASKEVICIUS
(VASKAS)
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
6648 So. Albany Ave., Chicago
Val. antr. ir penkt. 3-5 kitos pagal susitarimą.

DR. IRENA KYRAS

DR. LAURA KYRAS
DANTŲ GYDYTOJOS
2659 W. 59 St., Chicago
Tel. 476-2112
Valandos pagal susitarimą

Edmundas Vizinas, M.D., S.C.

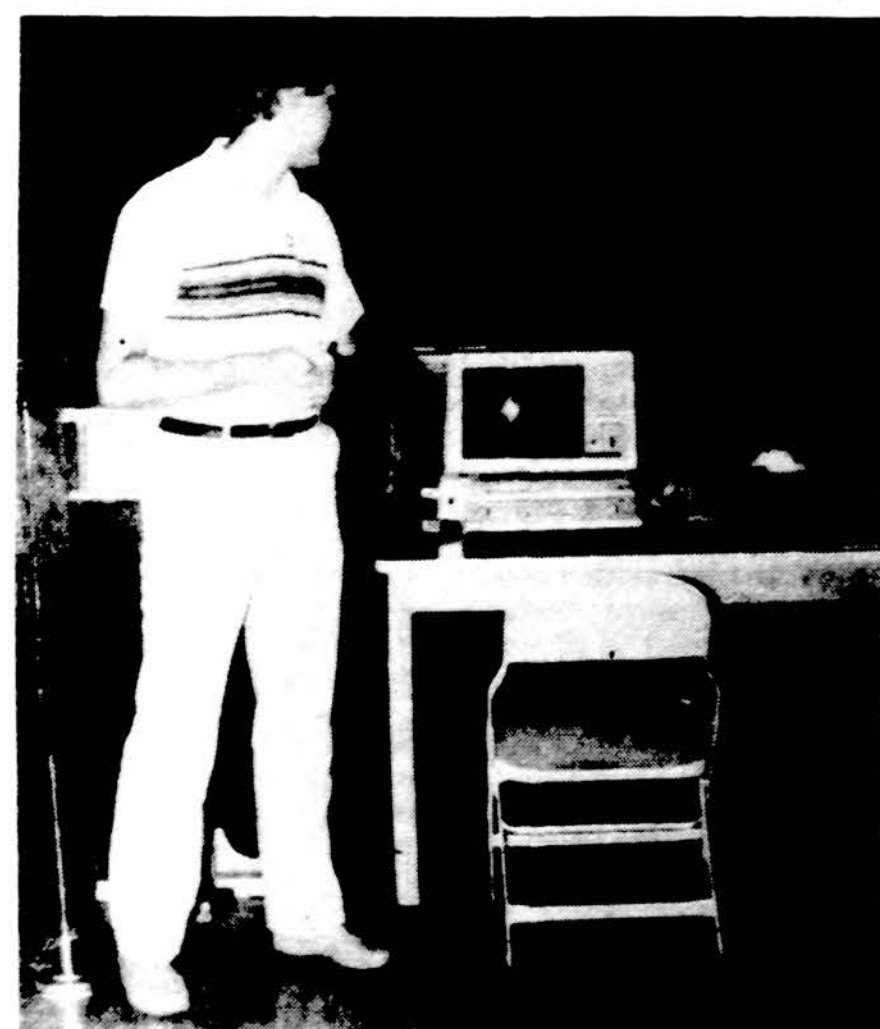
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

Tel. Ofiso ir buto: OLYmpic 2-4159

DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val. vak. Išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772

DR. PETRAS ŽIJOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. 3-6; šeštadieniais pagal susitarimą

A. Kuolas ateitininkų savaitėje Kennebunkporte aiškina kompiuterių pritaikymą lietuvių kalbai mokytis.

LAUKIAMU DARBAI

Siaip ar taip galvosime, Lietuvos Bendruomenė kaip organizuotas vienetas išeivijoje yra stipriausias ir našiausias. Ne pagyrimui tai sakoma, bet paskatams, kad Bendruomenė nesustotų tik prie posėdžių, kalbų ir savim pasitikėjimo, bet prie vis naujų darbų. Balsuotojų skaičius, kai renkama nauja taryba, vargu pakils. Greičiau jis dar mažės ir smulkės, kaip smulkėja visos išeivijos organizacijos, nes, vyresniešiams iškeliaujant amžinybėn, jaunieji nepapildo jų gretų. Ir Lietuvos Bendruomenė gali kaip nori save pristatyti, gali didžiuoti savo visuotinumą, valstybiniu mastu matuojant, bet ji nebus nei pranašesnė, nei gajesnė už kitas prieš ją buvusias organizacijas. Ir ją sudaro tie patys žmonės išeiviai ir išeivių vaikai. Išeiviai savose organizacijose daugiau nesiekia, kaip iki ketvirtos kartos. Jei yra išimčių, kaip žydai ar vokiečiai Pietų Amerikoje, tai nėra taisyklė, pritaikoma visoms tautinėms grupėms.

Ne skaičiai atlieka didžiulius darbus. Ne skaičiai išrenka geriausius žmones į vadovybes tiek valstybinėje plėtojimo, tiek visuomeniniuose darbuose. Juk ir Amerikos prezidentą išrenka karmėliai mažiau kaip pusė galinčių balsuoti. Jis atlieka darbus ne pagal balsuotojų skaičių, o kaip tik pagal savo sugebėjimus valdyti tokį didelį kraštą, kurio vidaus ir užsienio politika yra labiau komplikutuota, negu mes galime pastebėti iš laikraščių ar televizijos žinių.

Tas pat yra ir su visuomeninėmis organizacijomis, kurios turi tam tikrus konkrečius uždavinius atlikti savo tautiečių tarpe švietimui, kultūrai, jūo sunkiau dabar mūsų visoms visuomeninio pobūdžio organizacijoms, kai mes jaučiame pasipriešinimą iš vietinės valdžios pareigūnų. Jie nori greičiau sumalti svetimuosius į vieną mišinį. Jaučiame pasipriešinimą ir inertiškumą ir iš savųjų, kuriems jau atsidobė tie patys šūki, renkamos kad ir naudingiausios aukos, kai nematyti nei laisvės, nei naujo gyvenimo rezultatų. Ir jų nebus greitai galima matyti, nes jie priklauso nuo tarptautinės politikos klosčių.

Lietuvių Bendruomenės naujoji taryba išsirenko naujus vadovus ir sudarė šiek tiek naujus veiklos planus. Jie dar nespejo išsiryškėti, gal negreitai ir išsyrškės. Bet jie jau turi parodyti savo naują pavidalą, kad ateitis būtų truputį kitokia, negu ji buvo prieš tai, nes gyvenimas nestovi vietoje. Nestovi vietoje nei žmonių amžius, nei patys žmonės — jie keičiasi savo nuotaikomis, energija, užsimojimais, planais, jiems gyvenimas stato naujus reikalavimus. Negalima tik kritikuoti buvusių vadovų už jų atliktus, net ir neatliktus darbus. Jie darė taip, kaip suprato. Reikia tik skatinti naujus vadovus, kad jie darytų pagal savo išmonę ir laiko reikalavimus ne tik išeivijos, bet ir visos tautos gerovei.

Į Lietuvos Bendruomenę kaip organizuotą vienatę žvelgiam su viltimi, kad ji dar ilgiau išlaikys lietuvišką švietimą, kad ji ilgiau išlaikys lietuvišką išeiviją prie savo kamieno ir žinos, kad nėra dviejų tautų, o viena lietuvių tautą. Viena jos dalis yra pavergta, o kita dalis išeivijos painiavose. Išeivija turi padėti tautos pavergtajai daliai, bet saugotis okupanto pinklių. Tauta, nors vergijoje, turi

padėti išeivijai savo kalba, savo pogrindžio literatūra, savo tautine kultūra, kuri dar nėra sugadinta okupanto ir neperunkta komunistiniu tvaiku. Kitaip nėra viena dalis ilgai išsilaikys, nors okupanto priešpauža išsūkia didesnę pasipriešinimą ir ilgesnę atsparą.

Išlaikyti išeivijos identitetą yra Bendruomenės pirmasis uždavinys. Galime kalbėti apie laisvinimą ir apie laisvės atgavimą pagal pavergtą tautai, bet tai nėra konkretus uždavinys. Nereikės išeivijai už pavergtos tautos laisvės svetur kovoti, jeigu nebus tokių, kurie ta laisvę bus susirūpinę dėl tautos ir tėvynės meilės. Nors tolma tėvynė jau bus laikoma tik jų senolių tėvynė, bet kad ją rūpintųsi bent dalis išeivijos bendruomenės, tai dabartinės organizuotos Bendruomenės pagrindinis tikslas. Į tą įeina ir visokios didžiosios šventės, kaip Šokių ir Dainų, švietimo, kultūros, savo kūrybos kelimas ir palaikymas. Kol bus kūrėjų ir visuomenininkų, kurie dirbs savo tautai, tol bus galima žadinti ir pavergtųjų tikėjimą laisve.

Nuolat girdėti, kad išeivija turi per daug organizacijų, ypač per daug visuomeninių veiksmų, kurie nori vadovauti. Iš tikrųjų jų nėra ir nebuvo niekada per daug, skaitant tuos darbus, kuriuos reikia atlikti. Organizacijų yra nemaža, bet tai tik skaičiai. Dirba tik keli vadovai, keli veiklesni žmonės kiekvienoje organizacijoje. Ir Bendruomenėje kaip organizuotame vienetė dirba tik kelios dešimtys, gal keli šimtai žmonių, o visi kiti sudaro tik skaičius, kurie nuolat byrėja, nuolat sklaidosi plačiame krašte ir svetimybėse.

Svarbu, kad nei viena organizacija, nei vienas laikraštis, kuris yra didžiausias išeivijos veiksnys, nei vienas visuomeninis ar politinis veiksnys netrukdytų vienas kitam. Jie gali darniai pasiskirstyti darbai, kurie yra būtini išeivijos išsilaikymui, švietimui, kultūrai ir pavergtos tautos viltims.

Lietuvių Bendruomenė nėra klūtiš niekam dirbti pagrindinius tautai ir tautos daliai išeivijoje reikalingus darbus. Yra darbų, kurie reikalauja jungtinių eilių, surikuotų gretų, vieno stipraus balso, kad ji būtų atkreiptas dėmesys ne mūsų gausumu, o mūsų vieningumu ir aktyvumu ir išsyrškės. Bet jie jau turi parodyti savo naują pavidalą, kad ateitis būtų truputį kitokia, negu ji buvo prieš tai, nes gyvenimas nestovi vietoje. Nestovi vietoje nei žmonių amžius, nei patys žmonės — jie keičiasi savo nuotaikomis, energija, užsimojimais, planais, jiems gyvenimas stato naujus reikalavimus. Negalima tik kritikuoti buvusių vadovų už jų atliktus, net ir neatliktus darbus. Jie darė taip, kaip suprato. Reikia tik skatinti naujus vadovus, kad jie darytų pagal savo išmonę ir laiko reikalavimus ne tik išeivijos, bet ir visos tautos gerovei.

Taip pat Lietuvos Bendruomenė negali versti visus priklausyti organizuoti bendruomeni. Kas yra tautos priešas, kas yra tautinių siekimų būdo priešininkas, jis tesudaranda savo kelius ir tetarnauija tautai savu būdu. Jei kas tautai nenori tarnauti, reikia palikti jo namus ir net jo namų dulkes nuo kojų nusivalyti... Bus mažiau ginčų, o daugiau konkrečių darbų. Tų darbų yra tiek daug, kad protų ir rankų išeivija turi per mažai juos tinkamai atlikti.

Pr. Gr.

PREZIDENTAS SVEIKINA LIETUVOS KATALIKŲ BAŽNYČIOS KRONIKĄ

JUOZAS KOJELIS

Jeigu „Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos“ leidėjai, 1972 kovo 19 d. išleidę pirmąjį „Kronikos“ numerį, turėjo viltį pasiekti pasaulio viešąją opinią, tai jų viltys didele dalimi pasitvirtino. Lietuvių Katalikų religinė šalpa atskirais sąsiuviniais 6000 egzempliorių anglų kalba paskleidžia ją po pasaulį, kita organizacija keliomis kalbomis leidžia ją stambiais tomais. Šių metų spalio 5 d. „Kronika“ įvertinimo susilaukė ir iš JAV prezidento Ronald Reagan.

„Kronikai“ — rezistencijos žymuo

Baltų Laisvės lygos direktorių taryba nutarė įsteigti rezistencijos žymenį, kurį kasmet skirtų leidiniui, kolektyvui ar asmeniui, labiausiai nusipelnusiam rezistencinėje kovoje prieš sovietinį imperializmą Pabaltijo valstybėse. Direktorių taryba vienbalsiai nutarė pirmąjį 1985-ųjų metų žymenį paskirti „LKB Kronikai“. Žyminio įteikimo šventė vyko Los Angeles spalio 5 d., kurioje dalyvavo keli šimtai Amerikos lietuvių, latvių ir estų. Žyminio priimti „Kronikos“ leidėjū vardu iš New Yorko atvyko Religinės šalpos kodirektorė ir „Kroniką“ į anglų kalbą vertimų redaktorė Marian Skabeikis (Marija Skabeikiene), su kuria šventės dalyvis supažindino Baltų Laisvės lygos teisinis patarėjas adv. Jaak Treiman.

Jaak Treiman įvertino „Kronikos“ rezistencinę reikšmę, ypač išskeldamas joje skelbiamų faktų tikrumą, ir padarė išvadą, kad „Kronika“ šiuo metu yra vadovaujantis rezistencinis veiksnys pavergtose Pabaltijo valstybėse. BAFL direktorių tarybos nutarimu žymuo skiriamas visiems tiems, kurie surenka ir pristato žinias, kurie prisiima asmenišką atsakomybę už žinio tikrumą, kurie redaguoja, spausdina, platina ir suranda kelius perduoti ir laisvajai pasauli. Bet jis skiriamas ir tiems, kurie šioje pusėje išveda ją į laisvojo pasaulio viešumą. Todėl „Kronikai“ skirtam žyminui priimti ir buvo pakviesta Lietuvos Katalikų religinės šalpos atstovė.

Skabeikienės žodis

Marian Skabeikis, trečios kartos lietuvaite, atsisakė akademinės karjeros kaip kolegijos dėstytoja ir atėjo

talkinti kun. K. Pugevičiui Lietuvos Katalikų religinėje šalpoje. „Amerikai biochemikų nepritrūks. Lietuviškai veiklai reikia darbininkų“ — rašančiam pasakė Skabeikienė. Šalpa turi būti tikrai laiminga, susilaukusi pajėgios, inteligentiškos ir pasiaukojančios talkininkės. Jos taras žodis, priimant žymenį, buvo palydėtas audringais plojimais, ir kalbėtoja pagerbta spontanišku atsistojimu. Kalbėtoja pareiškė maždaug tokias mintis:

„Su dideliu nusizeminimu in absentia priimu“ „Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikai“ skirtą žymenį. Šiomis dienomis gavome 67-tą „Kronikos“ numerį, kuriame aprašoma slaptos kunigų seminarijos auklėtinio kun. Kastyčio Matulionio istorija. Jis už pasipriešinimą priešpaužai ir neteisriai kenčia Sibiro koncentracijos lageriuose.

Mes nepažįstame tų, kurie „Kroniką“ redaguoja ir leidžia ir kurie jai pristato patikrintus faktus. Mes nesame matę jų veidų. Bet jie yra. Jų balsas girdimas. Balsas pasigirdo po Stalino laikų teroro gausubios tylos. Ir tas balsas nenutilo ir tyla nesugrįžo, nors naujais kunigų ir tikinčiųjų persekiojimais pavergėjais norėjo tylą grąžinti. Kunigai pajuto, kad jie ne vieni, Už jų stovi tauta.

„Kronika“ skelbia faktus ir pasakoja istoriją. Ne vien jų istoriją, bet ir mūsų. Jie reikalauja, kad mes nepailstume. Jie reikalauja mus veikti: „Mieli broliai Vakaruose, kalbėkite apie mus. Skelbkite tiesą, nes mūsų prispaudėjai labiausiai tiesos bijo“.

Kalbėtojos žodžiais, šioje pusėje „Kroniką“ vertimas ir jų sklaidymas nėra pati didžioji problema. Daug sunkiau pasauli įvykiais Lietuvoje sudominti, kad jais patikėtų. Pasaulis Pabaltijo valstybių istoriją linkęs laikyti praeitimi, užbaidytą reikalui. Religinė šalpa toms kliūtims įveikti į talką pasikvietė technologiją. Mums tarnauja kompiuteriai, ir rezultatai galime džiugintis. Marian Skabeikis savo žodį baigė maždaug taip:

„Mes bandome savo prisiimtą pareigą atlikti ku geriausiai, kad galėtume akis į akį sutikti mums nepažįstamus

„Kronikos“ leidėjus. O toks laikas gali ateiti. Baltų Laisvės Lygos darbas turi susitikti su mūsų darbu ir vienas antram talkinti“.

Prezidento sveikinimas

Ne trafaretinis buvo ir prezidento sveikinimas, kuris čia pateikiamas ištisai: „Su malonumu siunčiu savo nuoširdžius sveikinimus visiems Amerikos Baltų Laisvės Lygos žymenų įteikimo banketo dalyviams. Ypatinčiai aš noriu pasveikinti LIETUVOS KATALIKŲ BAŽNYČIOS KRONIKĄ, kaip išskirtinai nusipelnusią gauti Baltų Laisvės Lygos žymenį.“

Tiesiogiai patyrę totalitarizmo ryškų savo mylimose tėvynėse, jūs ypatingai vertinate laisvę, kurias daugelis iš mūsų čia laiko kaip savaime suprantama dalyką. Tų laisvių viršūnėje yra religijos laisvė. Sutvėrėjo valia žmogaus dvasia save išreiškia laisvėje: laisvėje melstis, svajoti, tikėti ir kurti. Įgimtas žmogaus Dievo ilgesys negali būti visam laikui užduistas.

Tarp Lietuvos žmonių tebėra gyva Sv. Kazimiero dvasia, dvasia drąsos ir tikėjimo. Aš esu giliai įsitikinęs, kad ta žėrinti dvasia, prasi-veržianti iš kiekvieno jūsų KRONIKOS puslapiu, galiausiai triumfos virš tyronijos tamsybių. Ta pati dvasia palaiko visų baltų viltis atgauti teisėtai jums priklausančią laisvę ir valstybinį statusą. Žmona Nancy kartu su manimi linki jums ilgai prisimintinos šventės. Tegu jus laimina Dievas“.

Dalyviu vardu buvo pasiūstas prezidentui padėka ir jis paprašytas susitikimo metu su Gorbačevu pasakyti, kad Pabaltijo valstybių okupacija yra tarptautinis nusikaltimas ir kad sovietai iš ten turi pasitraukti... Dalyvius žavėjo ir meninė programa. Estai turėjo viešnią iš New Yorko, filmų aktorę, dainininkę — soprana Viiu Allik, kuri atliko estų kompozitorių dainas ir operų bei operetų arijas. Lietuviams atstovavo populiarusis vyrų kvartetas su Emanueliu Jarašūnu, Bronium Seliuku, Antanu Polikaičiu ir Rintautu Dašiu. Latviai ir estai komentavo, kad lietuviai turį daugiau kovings dvasios negu jie. Tai parodančios ir dainos. Penkių jaunų latvių ansamblis „Nauji balsai“ talentingos mokytojos labai

Rimties valandelei ATEISTAI TAISO ATEISTUS

Žymūs mokslininkai, kaip pvz. anglų etnografas E. Taylor rašė: „[Tikėjimas, kad tikrai buvo surasta laukinių genčių, visiškai neturintys religinių vaizdinių, neparemtas pakankamu kiekiu įrodymų, kurių mes turime teisę reikalauti tokiu išimtinu atveju“. Tas pat Taylor kritiškai D. Langa, teigusį, kad Australijos aborigenai neturi religinių pažiūrų ir F. DeAzar, tą pat rašiusį apie Pietų Amerikos tautas, R. Mofatą, laikiusį, kad kai kurios Afrikos tautelės nepažįsta religijos. Visos jos garbino antgamtines jėgas. Ir J. Adomaitis-Sernas rašė, kad „nėra tautos be tikėjimo“.

Nepaisant tokių mokslininkų tvirtinimų, senieji Lietuvos ateistai kaip nors turėjo išspręsti daugelį svarbių klausimų: jiems reikėjo būti atimesti ir sugrįžti krikščionišką pažiūrą į religiją, ne tik skelbti ir deklaruoti, bet ir įrodyti, kad jų pažiūros yra teisingos. Kovodami bendrai su religija ir jos krikščionišku kilmės aiškinimu pasitenkino tuo, kad tokios pažiūros esančios nemokslinės ir klaidingos. Jie bandė teigti, kad religija nesanti kiekvienam žmogui įgimtas dalykas, ji atsiradusi nei iš Dievo, nei iš apreiškimo, bet iš ko kito. Kas yra tas „kitas“? Tai esąs tam tikrų žmogaus gyvenimo sąlygų padaras, ir religiniai vaizdiniai yra vien fantastiškas tikrovės atspindys. Jie ėmėsi įrodinėti, kad religija nesanti amžina, kad pirmieji žmonės netikėjo antgamtinėmis jėgomis, neturėjo jokio religinio jausmo. Religinių vaizdinių atsiradimą aiškino žmonių sąmonės išsivystymu ir egzistavimo sąlygų padaru.

TURI PAKAKTI VIENO UZDARBIO

Darbininkas turi teisę gauti tokį darbą atlyginimą, kurio pakaktų jam ir jo šeimai pragyventi... Yra nedora piktnaudžiauti vaiko ir moters silpnybe. Motinai šeimos namai ir jos gyvenimas yra svarbiausia darbo ir rūpesčių dirva. Yra baisus piktnaudžiavimas, su kurio visomis priemonėmis reikia kovoti, kai dėl per mažo savo vyro uždarbio ji privalo ieškoti uždarbio už savo šeimos ribų, apleidama savo tiesiogines pareigas ir darbus, pirmoji eilė vaikų auklėjimą. Dėl to visomis jėgomis reikia siekti to, kad šeimų tėvai gautų tokį darbo atlyginimą, kurio pakaktų padoriai išlaikyti šeimą. Pijus XI (1931 m.)

FRAGMENTAI IŠ TOLIMŲ RYTŲ KONSTANCIJA VALIUŠKIENĖ

13

Hong Kongo žmonės pastatė vasarvietes saviems darbininkams, kuriose jie gali veltui atostogauti. Yra keletas ir turtingųjų vilų bei gyvenamųjų namų. Dabar, bauginami 1997 m. sutarties, turtingieji pradeda pardavinėti savo brangius namus už pusę nominalinės kainos ar net mažiau. Daug nerimuoja kelia toji sutartis. Britai pradeda atleisti varžtus. Ar nekils netvarka, panika? Pavyzdžiui, įstatymas, reguliuojąs nuomas, baigiasi ateinančiais metais. Jei britai jį neatnaujins, ar savininkai nepakels nuomą keleriojai? Ką gi darys didmesčio gyventojas darbininkas, naujakuris imigrantas? Pagaliau, kiek yra tokių, kurie turėtų neribotas santaupas, turtus. Nuomų reikalas yra tik mažutis pavyzdys būsimų problemų kalne. Neaiški padėtis laukia sutarties baigimosi 1997 m., bet dėl to dar nereikia baimintis. Tenai — Raudonojoj Kinijoje keičiasi kryptis. Turbūt ne jos valdžia nežino, kur ji stovės už 10-15 metų. Ko reikia bijoti, tai to, kas atsitiks iki 1997-ųjų — dalinasi savo mintimis vietnamietis gidas.

Baltas, kone kaip kreida, bėga Chueng Sha paplūdimys porą mylių pietine salos pakrante. Viliuja jis? O gal bangu, kad rykliai neužpultų? Neverta bijoti. Žvejai jų laukia ir pirmieji juos pasitinka. Ryklių sruiba — visų ieškomas delikatesas.

Didysis Uostas — Tai O — kaimelis prisiglaudęs abiejose pusėse įlankos. Toji įlanka tokia siaurė ir giliai įsikverbusi į žemyną, kad ji labiau panaši į upę, negu į įlanką. Nuo kaimelio pakraščiu kyla kalnai. Jie palikę tiek mažą žemės nuosavo papėdžių iki upės, kad žvejai ir namelius statėsi, ir gatvė vedė virš vandens, ant polių.

Įlankoje supasi žvejų laivai. Sėdi moteris sampane ir irkludama perklinoja dviratininkus ir pėsčiuosius per įlanką. Ant kranto dėsi grupelė kinietiškom kapurėm prisidengusios galvas moterys ir vaikai. Ketvertas vyrų sutūpė prie namelių karkolų žaidimą žaidžia. Namelių durys atviros — jie tik trijų sienų. Viduje matyti tik patys reikalingiausi baldai. Jau beveik kiekviename televizijos aparatas. Maisto krautuvelėje daug nežinomų produktų arba jų keičiausių gaminių. Pavyzdžiui, saulėje džiovinti kiaušiniai be lukšto.

Iš pajūrio kylame į kalnus. Ten aukštai budistų vienuolynas, kuriame valgysimė pietus. Vienuolynė yra keletas šventovių su altoriais su Budų statulomis. Prie jų paliktos aukos, pinigai, vaisiai. Pasitiprinę vegetarišku maistu, pasivaikščioje po gelėmis bei žydinčiais krūmais išpuštą rajoną, leidžiamės žemyn pro arbatos plantacijas.

Pakeliui į laivą dar stabtelime užmesti žvilgsnį į rezervuarą, pripildomą vandeniu iš požemių pravestais vamzdžiais. Jis išsiliejęs tarp kalnų, kaip nukritusi žvaigždė šviečia. Žemiau jo siaurėt žemės juosta. Ten baltuoja pastatai, o už jų — Kinų jūroje, tarp bangų šokinėja salelių virtinė. Ten tai turbūt turtingųjų kurortas, klausiamie gida, tikėdamiesi tik teigiamo atsakymo. Jis šypsosi ir po ilgesnės tylos atsako. Ne. Ne kurortas. Kolonijos kalėjimas penkiam šimtam nusikaltėlių.

***

Iš Hong Kongo per Korėją sugrįžome į New Yorką. Japonijos, Taivano, Hong Kongo salos lyg ir nutiesė mums tiltus. Jos atidarė mums duris, bent dalinai pažinome jų kraštą, jų gyvenimą, rūpesčius, pasiekimus. Jautėme, kad atidarė ir širdis, ne vien pinigines turistų santaupoms susidėti. Tai patvirtina atsitiktinai sutiktų žmonių dovanėlės — suvenyrai, laiškučiai, nesuinteresuotais rūpestis mumis, kai mums buvo reikalinga pagalba.

Kelionėje turbūt daugiau negu bet kada priklausai nuo sutinkamų žmonių. Visi grupės dalyviai gerėjęs vietinių žmonių kantrybe mus išklausan, mums gelbstint. Prisimena vienas iš tokių „išgelbėtojų“ — sutiktas prie autobuso. Jaunas vyras padėdamas mums surasti reikalingą adresą. Sugaista ar ne daugiau kaip pusvalandį, beldžiamas siauromis kreivomis gatvelėmis. Atvedęs mus prie ieškomo pastato, nusišypojo plačiai, apsisuko ir pustekinis grįžo atgal, kad darban per daug nepavėluotų. Kažin, ar aš paskirčiau kelio ieškančiam tiek daug laiko, kai lekiu į darbą? Ir dar nusišypočiau?

Grįžtame namo žinodami, kad ten toli yra daug draugiškų žmonių. Parsivežėme turtingesnių nei į lagaminus, nei ant lentynos. Grįžome labiau įsisauganę nei praktiškai patyrę, kad ne rasės, ne tautybės, ne gyvenamąji vieta sujungia žmones.

Sujungia mus humaniškumas. Mes tampame daugiau negu tik sala, pasiekiama tiltu.

(Pabaiga)

HORIZONTALAI

ROŽĖS IR DYGLIAI

Praejusį savaitgalį sostinėje Washingtono įvyko Balfo seimas ir kartu paminėta šios bendrinės lietuvių šalpos organizacijos 40 metų sukaktis. Kaip liuteronų vyskupas Ansas Trakis savo sveikinime pastebėjo, su Balfo įsikūrimu lietuviuose prasidėjo ekumeninė praktika, nes į bendrą Šalpos darbą įsijungė įvairių srovių ir tikybų žmonės. Šio sukaktuvinio Balfo seimo proga į sostinę iš įvairių Amerikos vietų suvažio gerokai per šimtą Balfo veikėjų, direktorių, skyrių atstovų ir valdybų narių. Seimu po didelių jaunus Balfo darbuotojus I. Laučkaitės-Howes pastangų buvo paimtas, nors nedidelis, bet prabangus viešbutis. Jis puikiai tiko seimo posėdžiams, tačiau iškilmingam pokyliui šeštadienio vakare, iš anksto pardavus apie 250 bilietų, visi juos įsigiję toli gražu netilpo į pagrindinę salę, dalį jų teko pasodinti už atvirų durų esančioje prianginėje salėje. Todėl nemaža dalis tų svečių, ypač ekskursantai iš Worcesterio, aišku, buvo nepatenkinti. Tai buvo vienas iš dyglių rožinėje šventėje.

Rašančiam teko dalyvauti keliuose šios sukaktuvinės šventės įvykiuose: seimo atidarymo posėdyje, iškilmingoje vakarieneje, pageriant Lietuvos atstovą Washingtono dr. Stasį Bačkį, sekmdienį teko dalyvauti pamaldose Amerikos katalikų tautinėje šventovėje, kur po koncelebracinių pamaldų ilga procesija atėjo į šventovės centre esančią lietuvių Šiluvos Dievo Motinos koplyčią. Po pamaldų kartu su svečiais iš kitur teko dalyvauti ir priėmimo Lietuvos pasiuntinybės rūmuose, kur susirinko gal apie 150 ar daugiau asmenų ir visi buvo pavasinti vynu ir Balfo darbuotojų suneštais užkandžiais. Ne vienas iš svečių, jų tarpe ir mano bičiuliui Vytautui Kasniūniui, tai buvo pirmoji proga pamatyti nepriklausomos Lietuvos išlikusį kampelį. Po priėmimo specialūs autobusai daugelį iš kitur suvažiuosiu nuvežė tiesiai į aerouostą, šventovėje giedojusio Baltimorės choro „Dainos“ nariai grįžo į netolimus namus savais keliais, o vašingtoniečiai likome vieni toliau grumtis su ateities dienomis.

Balfo seimo atidaryme dalyvavo per šimtas direktorių, atstovų ir svečių. Prezidento Reagano vardu seimo dalyviams pasveikino Baltųjų rūmų įstaigos santykiams su visuomenė vienas iš direktorių — Linas Kojelis, pridėjęs ir savo linkėjimus, kai kurių dalyvių galbūt kontroversiškai suprasčius. Marylando ir Illinois valstijų gubernatoriai seimui atsiuntė specialias proklamacijas. Sveikindamas Lietuvos diplomatinės tarnybos ir savo vardu, Lietuvos atstovas Washingtono dr. St. Bačkis pastebėjo, kad Lietuvos diplomatai po II pas. karo buvo aktyviai įsijungę į Balfo darbą ir jis pats Paryžiuje Balfo dirbo 15 metų. Iš New Yorko atvykęs Lietuvos gen. konsulas A. Simutis sveikinimo žodyje priminė, kad Balfo augo didžiojo New Yorko pašonėje, brende Chicagoje, o sukaktį švenčia Amerikos sostinėje Washingtono, pastebėdamas, kad Balfo šalpa lietuviams pasinaudojo nuo Vladivostoko iki Amerikos krantų.

Balfo seime asmeniškai dalyvavo ir susirinkusius pasveikino Vliko pirmininkas dr. Kazys Bobelis, Altos pirmininkas Teodoras Blinstrubas, PLB vicepirmininkė Birutė Jasaitienė ir daugelio organizacijų bei vienuolių

atstovai. Tai buvo žinia, kad Balfo veikloje dalyvauja visos mūsų bendrinės organizacijos ir ideologinės grupės. Tačiau antrąjį dyglį teko pajusti po atidaromojo iškilnių vykusiam Balfo direktorių rinkime, kai iš Balfo direktorių tarpo, atrodo, sąmoningai buvo išstumtas klevelandietis, buvęs Balfo direktorius, priklausęs Lietuvių Fronto bičiuliams...

Daug šiltų aploclismentų susilaukė darbšti Balfo centro valdybos pirmininkė Marija Rudienė, savo žodyje pabrėžusi: „gelbėkim kovotojus Lietuvoje, liudykime pasauliui jų kančias...“ Šiame seime taip pat dalyvavo pirmojo Balfo įkūrimo posėdžio du likę gyvi dalyviai — prelatas Jonas Balkūnas ir Juozas Laučka. Pirmasis tarė jautrų žodį seimo atidarymo iškilnėse, antrasis paskaitoje atskleidė Balfo įsikūrimo istoriją ir kelerius pirmuosius veiklos metus. Abiejų Balfo pirmųjų žodžiai netrukus radijo bangomis buvo perduoti klausytojams Lietuvoje.

Įdomiai kalbėjo viena iš ilgametėjų Balfo veikėjų — direktorių Alena Devenienė-Grigaitienė, su savo vyru atvykusi iš Californijos. Ji ypač įvertino ilgametį Balfo cv valdybos pirmininką prel. dr. J. Končią, su kuriuo jai teko dirbti 20 metų. Devenienė sakė, kad Balfo įkūrėm Lietuvoje žmonėms gelbėti, buvom pasirošę net laivus siųsti į Lietuvą. Dirbom labai vieningai.

Toji vienybė ir ekumeninė dvasia atsispindėjo daugelyje sveikinimų, o sekmadienio popietę Amerikos katalikų tautinėje Marijos šventovėje buvome liudininkais ir istorinio įvykio, kai, koncelebracinėms Mišioms pasibaigus, į sakyklą įlipęs liuteronų vyskupas Ansas Trakis pasakė trumpą pamokslą, o paskui su procesija atėjo į lietuvių Šiluvos Dievo Motinos koplyčią, kur kun. dr. T. Žiūraitis pravedė maldą į Šiluvos Dievo Motiną ir susirinkusi maždaug trijų šimtų lietuvių minia sugiedojo „Marija, Marija“.

Tenka priminti, kad sukaktuvinį Balfo seimą atidarė seimo globos komiteto pirmininkė Laima Platerienė, kartu su Baltimorės Balfo skyriaus pirmininku Cezariu Surdoku ir kitais komiteto nariais daug dirbusi seimo pasisekimui. Parengiamuosiose darbuose, komunikuojant su centro valdyba Chicagoje, taip pat būta dyglių, bet viskas, atrodo, gerai išsprendė, išskyrus iškilmingos vakarienos spūstį ir dalies svečių pasodinimą prianginėje salėje už atvirų durų.

Atidarant seimą invokacija sukalbėjo Washingtono lietu-

Californijos žinios

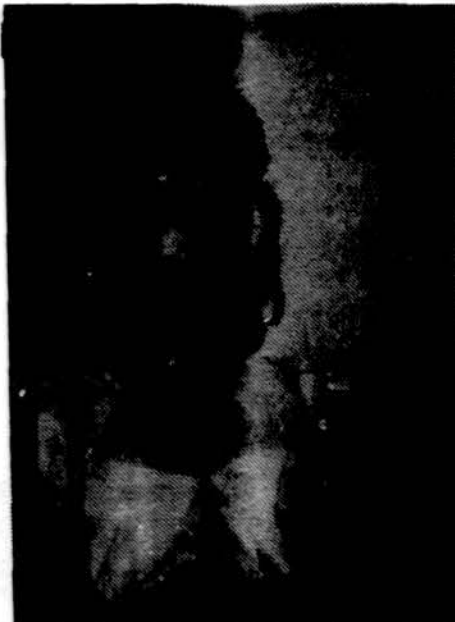
LOS ANGELES DRAMOS SAMBŪRIO SUSIRINKIMAS

Jau 31-mus metus veikiančios Los Angeles Dramos sambūris yra pilname pajėgume; to įrodymui spalio 10 d. sukvietame susirinkime numatė šių metų veiklą. Susirinkimui pirmininkavo Vincas Dovydaitis.

Vladas Gylis perskaitė paskutinio susirinkimo protokolą. Išdėstė Gražina Raibienė pranešė finansinį sambūrio stovį. Režisierius Petras Mazelis pasiūlė ir paskirstė vaidmenis dviem numatytiems statyti vaidinimams. 1986 metų pradžioje bus suvaizdintas religinis-patriotinis Balio Gaidžiūno veikalėlis „Berniukų Mišios“. Vasarą numatoma praveisti linksma-vakarį. Netrukus pradės ruošti Vinco Mykoliaičio-Putino veikalo „Sukilėliai“ vaidinimui, jo premjera bus Los

vių kapelionas kun. dr. T. Žiūraitis, o himnus giedojo Elena Jurgelaitė. Tuo tarpu per pamaldas šventovėje šalia Baltimorės lietuvių choro užgirdom ir galingą sol. Algirdo Brazio balsą. Iškilmingo pokylio metu, kuriame aukštųjų svečių tarpe dalyvavo Amerikos valstybės sekretoriaus paskirtasis pavaduotojas žmogaus teisių reikalams Richard Schifter su žmona ir Washingtono arkivyskupas James Hickey, aukšto lygio lietuviškų dainų programą atliko solistė Nerija Linkevičiūtė-Kasparienė. Arkivyskupui asmeniškai buvo įteiktas ir praėjusio penktadienio „Draugas“ su jo nuotrauka pirmajam puslapyje.

Apie iškilmingą Balfo seimo pokylių, kurio metu buvo Lietuvos atstovo prie Švento Sosto Stasio Lozoraičio paskaita ir ugningais plojimais buvo pagerbtas Lietuvos diplomatinės tarnybos atstovas Washingtono dr. St. Bačkis, bus parašyta ateinančio šeštadienio skiltyje.

Sol. Viiu Allik, estė, filmų aktorė, dainavusi rezistencijos žymnio išteikimo iškilnėse Los Angeles.

Angeles, Calif. Jei 1986 metais Chicagoje bus Teatro festivalis (vaidinimai), tai i Chicago vyktų su Putino „Sukilėliais“. Anot režisieriaus, tai puikiai parašytas veikalas, kuriame yra dešimt veikėjų — aštuoni vyrai ir tik dvi moterys.

Režisierius pranešė, kad nuo dabar Ema Dovydaitienė pakeliama į aukštesnę teatrinę pakopą — jis bus jo padėjėjas režisūroje ir kitoje Los Angeles Dramos sambūrio teatrinėje veikloje.

Ateinantiems metams Dramos sambūriui pirmininkauti vienbalsiai parašytas pasilikti dabartinis pirmininkas Vincas Dovydaitis. Prašyta pasilikti ir iššiolinė teatralų valdyba: rež. P. Mazelis, pirm. V. Dovydaitis, izd. G. Raibienė, sekret. A. Prišmanaitė, vicepirm. S. Matas. Valdybon pakviestas ir sutiko jėiti Vytautas Zelenis.

Los Angeles Dramos sambūris parašė, visi dalyvavusieji pasirašė gražų sveikinimą ir sveikatos linkėjimą jų mecenatui ir globėjui dr. Zigmui Brinkui, kuris jau sveiksta po sunkios operacijos.

Susirinkusius maloniai pavaišino namų šeimininkai E. ir V. Dovydaičiai, o A. Pečiulis ir V. Gylis padarė foto nuotrauką.

ESTIJA TARP HELSINKIO IR MASKVOS

K. BARONAS

Mūsų korespondentas Europoje

Keli vokiečių laikraščiai patalpino įdomų straipsnį apie gyvenimą šiandieninėje Estijoje, pradėdami tokiu posakiu: kiekvienas estas norėtų turėti savo automobilį, vasarnamį ir suomį draugą. Tūkstančiai suomių kiekvienais metais aplanko Estijos sostinę svetin-gai sutinkami estai, tačiau kartu juos vadinant „vodkos“ turistais. Mat, alkoholis Suomijoje yra labai brangus, tad šiaurės svečiai už suomišką valiutą ir suomių statytame „Viru“ viešbutyje linksmai leidžia laiką, nes vodka Estijoje, palyginus su Suomija, yra pigi prekė.

Be to, suomiai yra estų mieliai laukiami, kadangi jie savo lagaminuose atveža vakarų Europos apsirėngimą — mieliai laukiamą jaunimo. Tallinas yra tik 80 km. nutolęs nuo Suomijos pakrantės, tad estai savo televizijos aparatuose gali stebėti Helsinkio programą bei klausytis jų žinių (abi tautos priklauso ugro — finų giminei), sekti vakarų pasaulio paskutinius mados šūkius daugiau už kitas sovietines respublikas.

Komunistų partija labai nepatenkinta tokiu estų gyvenimu, kaltindama užsienio radiją ir televiziją. Laikraščiai pranešė, kad Maskva į Estiją atsiuntė KGB šefą ir

buv. vidaus reikalų min. Vitalių Fedorčiką „sutvarkyti“ jaunimą, pastatant jį i ideologinį komunizmo kelią. Nežiūrint to, estai įvairiom priemonėm, nematomai aplinkiniais keliais išsivaduoja iš uždėtų įvairių paragrafų. Tai pastebima rūbuose, moderniškame skandinavisko stiliaus orauoste (jis buvo pastatytas prieš 1980 m. olimpinis žaidimus Maskvoje — K.B.) „flashdance“ muzikoje. Sovietams tai „kvepia“ vakarietišką oru. Viena rusė, aplankiusi Talliną, pasakė: „ten žmonės gyvena vakarų pasaulyje. Jeigu aš galėčiau pasirinkti S. S-gos miestą, kuriame galėčiau gyventi, be jokių abejonių juo būtų Tallinas“.

Daugiau kaip 40 metų gyvena estai vergijoje. Jie pamatė, kad vieši protestai nieko gero neduoda. Savo nepasitenkinimą jie išreiškia pažįstamų ar giminių tarpe. Tiesa, estams oficialiai leidžiama tęsti tautinius papročius. Kalbama, kad 1980 m. apie 2 tūkst. jaunuolių — demonstrantų žygiavo sostinės gatvėmis, reikalaudami ne tik geresnio aprūpinimo mokyklose, bet ir atitraukimo raudonosios armijos. Tais pačiais metais 40 estų intelektualų pasirašė platų memorandumą, reikalaujanti

daugiau dėmesio estų kalbai. Jie teigė, kad estų kalba pergyveno caristinę ir vokišką priespaudą, tad jie nusprendė ir toliau saugoti savo gimtąją kalbą.

Estai skundžiasi, kad rusai ir kt. ne estai (jie sudaro beveik pusę 442 tūkst. Tallino gyventojų) visiškai nesimoko estiška. Tuo tarpu rusų kalba yra privaloma vaikų darželiuose.

Kaip kt. sovietinės respublikos, taip ir Estijos gyventojai savo ramybę randą bažnyčioje. Šiuo metu veikia 142 protestantiškos parapijos ir pamaldos vyksta estų kalba. Rusų — ortodoksų bažnyčių yra 80. Jas lanko ne tik vietiniai rusai, bet ir atvykę iš kitur. Tad tikyboje išreikšiamas skirtumas tarp ruso ir esto. Tačiau ortodoksų šventikas pasakė, kad liuteronų bažnyčia turi tautinį pobūdį, tuo tarpu ortodoksų — tikrą religinį.

Korespondentas daro išvadą, kad Estija balansuoja tarp Skandinavijos ir Maskvos. Tačiau vieno esto teigimu, vakarietis negali įsivaizduoti, kas per gyvenimas Estijoje yra. „Mes ne didvyriai, sakė estas, tik stengiamės išlaikyti savo tautiškumą“.

Ar mūsų politikai mėgsta Bažnyčią, ar nemėgsta — viena aišku, kad Šv. Petro Bažnyčia yra galingiausias sąjungininkas ginant vakarų civilizaciją prieš gresiantį bolševizmo išsiplėtimą.

Max Fisher

LIETUVIŲ EKONOMINĖ KONFERENCIJA

Įvyks Floridoje, MARCO ISLAND kurorte

š. m. lapkričio 9–10 dienomis

Paskaitų temos:

- Investavimų filosofija ir praktika.
- Kompiuterių pritaikymas privačiam biznyje.
- Dereguliacijos pasėkos Amerikos ekonomijai.
- Lietuvių profesionalų ir verslininkų užduotis.

Taip pat bus pašnekėsiai apie kuriamą lietuvių centrą Lemonte, investavimo galimybes Marco Island ir t.t.

Numatytieji prelegantai: Vytautas Vebeliūnas, dr. Tomas Remeikis, dr. Julius Maldutis, dr. Jonas Ulėnas, architektas A. Kerelis ir kt.

Moderatoriai: dr. prof. Rimas Vaičiaitis ir visuomeninės tarnybos žinovas Vaclovas Kleiza.

Konferencijai yra užsakyti butai Beach Club of Marco kurortiniam viešbutyje, kuriame dalyviai galės pasisvečiuoti porai dienų, arba ilgiau paatostogauti. Laikui pajavirinti, numatytos įvairios ekskursijos ir kitos pramogos.

Dėl smulkesnių informacijų prašoma kreiptis į „Lito“ bendrovės įstaigą New Yorke: Litas Investing Co. 86-01 114th Street, Richmond Hill, N.Y. 11418. Telefonas: 718-441-2811, arba 718-441-6799.

Dėl viešbučio rezervacijų ir lėktuvo bilietų kreiptis į Vytis International Travel Service, 2129 Knapp Street, Brooklyn, N.Y. 11229, arba telefonuoti 718-769-3300.

Kelionės ir pragyvenimo išlaidos kvalifikuojasi nurašymui nuo valstybinių mokesčių. Ekonominę Konferenciją rengia „Lito“ bendrovė ir Federalinė Lietuvių Kredito Unija KASA. Visi lietuviai kviečiami dalyvauti.

ASMENIŠKOS DOVANOS GIMINĖMS LIETUVOJE

Po naujų pertvarkymų ir taisyklių pakeitimo siuntiniams į Lietuvą siūsti, padėtis stabilizavosi ir dabar galima pasiūsti daug vertingų ir naudingų dovanų savo artimiesiems Lietuvoje.

Pasiunčiame jūsų pačių dovanas arba priimame užsakymus geros rūšies prekėms už kompetingą kainą.

SUDAROME TESTAMENTUS, administruojame nuosavybes, išrūpiname Lietuvoje gyvenančioms žmonoms pensijas, **PERSIUNČIAME PALIKIMUS I LIETUVĄ PRAKTIŠKIAUSIU, NAUDINGIAUSIU IR TINKAMIAUSIU PAVELDĖTOJUI BŪDU.**

Dėl visų smulkių informacijų ir patarimų prašome rašyti:

Z. Juras,
11 London Lane, Bromley,
Kent, BR1 4HB, England
Telef. 01 460 2592

Be abejo jūs geriate MARTELL.

Konjaky pasididžiavimą nuo 1715 metų.

Imported Cognac. 80 proof. The J. & F. Co. Louisville, KY.

Midland Federal
Savings and Loan Association

70 metų aptarnauja lietuvius

Indėliai iki \$100,000.00
Aprausti Federalinės valdžios

MARQUETTE PARK
2657 WEST 69th STREET
925-7400

BRIGHTON PARK
4040 ARCHER AVENUE
254-4470

BRIDGEVIEW
8929 S. HARLEM AVE.
598-9400

Red. Dana Račiūnaitė, 4407 S. Artesian, Chicago, IL 60632. Tel. 312-523-9572

Pabaltiečių atstovai Baltuosiuos Rūmuos

1985 m. rugsėjo 19 d. Jungtinių pabaltiečių komiteto (Joint Baltic American National Committee (JBANC) atstovai susitiko su Linda Chavez, naująja Baltųjų Rūmų visuomeninių santykių direktore. L. Chavez, anksčiau JAV Piliietinių teisių komisijos direktorė, buvo prez. Reagano paskirta perimti Faith Whittlesey vietą, o F. Whittlesey paskirta JAV ambasadorė Šveicarijai. Susitikimą Baltųjų Rūmų vakarų sparne surengė L. Chavez pavaduotojas Linas Kojelis.

JBANC atstovai pradėjo kalbą paaiškindami, jog JBANC atstovaujama kone vienam milijonui JAV gyvenančių pabaltiečių. Daugumas jų palaiko prez. Reagano politiką Sovietų Sąjuzo agresijai, žmogaus teisių pažeidėjimui ir imperialistinės praktikos atžvilgiu. Ojars Kalnins (laikiniasis JBANC pirmininko pareigas) pabrėžė, jog pabaltiečių bendruomenė šitai priėmė prezidento paskelbtą Sovietų Sąjuzo kaip „blogio imperijos“ apibūdinimą, kadangi, pvz., Estija, Latvija ir Lietuva iki šių dienų kenčia nuo sovietinės represijos, rusifikacijos ir teroro.

L. Chavez atsakė, kad ji supranta, kiek Amerikos pabaltiečių bendruomenė remia prezidentą, ir tuo pačiu padėjo už paramą prezidento gynybos politikai, o taip pat jo pastangoms padėti laisvės kovotojams Afganistane ir Nikaraguoje. Ji taip pat pagyrė pabaltiečius, kad sėkmingai surengė Kopenhagos tribunolą bei Taikos ir laisvės žygį Baltijos jūra.

Mari-Ann Rikken (JBANC estų atstovė) pažymėjo, kad Tribunolas ir Žygis yra nauji pavyzdžiai, įrodantys, kad politinė veikla gyvena pabaltiečių bendruomenėje. Be to, M. Rikken paaiškino, jog jaunosios pabaltiečių kartos pradeda stipriau veikti, nes jos geriau supranta, kaip išskirti pabaltiečių reikalus Kongrese, Valstybės departamente ir JAV spaudoje.

O. Kalnins pridėjo, kad daugelis pabaltiečių esą susirūpinę, jog prezidentas nenusileistų Ženevoje sovietams vien tik dėl to, kad būtų pasiekta ginklų apribojimo sutartis. Klustelėta ir tai, kodėl prezidentas nepriėmė pabaltiečių į Baltuosius Rūmuos, kuomet birželio 14 d. buvo pasirašyta Pabaltijo Laisvės dienos rezoliucija. Linda Chavez užtikrino, kad viešas priėmimas nevyko tik dėl to, jog to neleido prezidento dienvakari, o ne dėl kieno nors užmačios pabaltiečių atstumi.

JBANC atstovai taipogi išklė Kaisos Randperes, estų Valdo ir Leilos Randperių dvejų metų dukrelės, klausimą. JAV kongrese ir pasaulyje Kaisa žinoma kaip Sovietų Sąjuzo „jauniausias politinis įkaitas“. Jos tėvai iš Sovietų

Iš k. į d. JBANC estų atstovė M. Rikken, JBANC visuomeninių reikalų direktorius A. Šilas, JBANC lietuvių atstovo pavaduotoja M. Vaivadienė, Baltųjų Rūmų visuomeninių santykių įstaigos vedėja ir prezidento patarėja L. Chavez, įstaigos asociatyvusis direktorius L. Kojelis, JBANC pirmininkas O. Kalnins. Nutraukioje trunksta dr. J. Genio, JBANC lietuvių atstovo.

Sojuzo pabėgo 1984 m. rugpjūčio 6 d., ir ji buvo palikta Talline močiutės prieglobstyje. Estai, JBANC, BAFL ir kitos organizacijos aktyviai darbuojasi, kad Kaisa būtų atiduota tėvams. Kongresmanai, jų tarpe Mike Lowry (Wa.), William Carney (N.Y.) ir sen. William Armstrong (Col.), yra pasiuntę „Dear Colleague“ laiškus, ragindami prezidentą išskirti Kaisos bylą susitikimo su Gorbaciovu Ženevoje metu. L. Chavez pridėjo, kad ji šiuo reikalu paspaus kitus prez. Reagano patarėjus.

Buvo paliestos ir kitos temos, kaip antai būsimasis Helsinkio konferencijai peržiūrėti skirtas Kultūros forumas Budapešte, Amerikos Balso

Pabaltijo skyriaus sustiprinimas bei išplėtimas, Teisingumo departamento Specialių kvotų įstaigos (OSI) veikla ir kt.

JBANC sudaro ir finansiskai aprūpina trys centrinės pabaltiečių organizacijos, būtent Amerikos Estų Taryba, Amerikos Latvių Sąjunga ir Amerikos Lietuvių Taryba. Kas turėtų klausimų, liečiančių JBANC ar šiaip pabaltiečių politinę veiklą, o ypač kas norėtų prie tos veiklos ir prie valdžios atstovų lenkimo mūsų reikalams prisidėti, kviečiamas parašyti arba paskambinti šiuo adresu ar telefonu: JBANC, P.O. Box 4573, Rockville, MD 20850, tel. 301-340-1954.

Algis Šilas

Bruožai, ruožai ir veidai (II)

Vytauto Kernagio koncertas Playhouse salėje penktadienį, rugsėjo 27 d., susilaukė plataus susidomėjimo, ypač jaunimo tarpe. Kernagis, pagarsėjęs savo „Kolorado vabalų“, šį kartą dainavo apie santechniką iš Ukmergės, kuris negali grįžti į Jaiską, ir kitas balades. Septyniolikmečiai Vitas Račiūnas, Darius Šilas ir Tomas Žukauskas apspito Kernagį po koncerto, prašydami autografų. O Kernagio patarimas jiems ir kitiems žiūrovams koncerto gale: „Saugokit sveikata!“

Australietė Rita Barkutė, baigusi aukštuosius mokslus, lankėsi Amerikoje spalio mėnesį ir davė pasikalbėjimą per Margutį. Ji taip pat lankėsi Jaunimo centre spalio 6 d., sekmadienį.

Daina ir Karla Fernandez, rugsėjo 2 d. grįžusios iš kelionės po Europą, kur praleido visą rugpjūčio mėnesį, lankėsi Čikagoje rugsėjo 27-30 d. Jos buvo atvykusios iš Kali-

formijos dalyvauti Audros Dirkytės ir Stefano Devita vestuvėse rugsėjo 29 d. Dirkytė ir Daina Fernandez 1978-79 m. lankė Vasario 16 gimnaziją.

Buvo gaila, kad taip mažai jaunimo pasirodė PLJS suruoštoje vakaronėje spalio 11 d., kur buvo rodomos skaidrės iš šių metų Baltijos laisvės ir taikos žygio. Salėje buvo tik 30 klausytojų ir žiūrovų! Per vakaronę paaiškėjo, kad po laivo kelionės vykusiose Pabaltijo gėrimo varžybose lietuviai laimėjo I vietą. Į sveikata!.. tik į kieno?

Čikagoje eina gandai, kad Aido orkestras jau nuo pavasario nebeprima užsakymų groti ir kad grupės muzikantai eis savais keliais. Jei tiesa, tai būtų iš tikrųjų didelis minusas ir Čikagai, ir lietuvių jaunimui.

Poetė Eglė Juodvalkė, dabar dirbanti radijo stotyje Miunchene (Vak. Vokietija), atskrenda aplankyti savo tėvų

Kolorado vabalų karalius Čikagoje

Amerikos lietuviai visada laikė ir dar vis laiko savąją muziką svarbia lietuviškos kultūros dalimi. Ją puoselėja visų pirma įvairūs chorai, ansambliai, opera ir kiti kolektyvai, neminint jau solistų.

Jaunimas irgi įsisteigė savo Neo-lituanų, Aido, Romanikos ir kitus orkestrus, bet jei paklaustum studento, kokio stiliaus muzikai šitie jaunimo vienetai atstovauja, turbūt gautum atsakymą: „Nu, lietuviškam tango, valsui, polkai, rok ir roli ir t.t.“

Ar šitie žanrai lietuviški, ar tik tarptautinės melodijos prie lietuviškų žodžių? Rodos, Amerikos lietuvių jaunimas dar neįsigilino į tikrąją lietuvių modernią muziką, t.y. estradą. Turbūt mažas skaičius mūsų jaunimo yra susipažinęs su Dolskio, Šabaniausko arba Gorbulsio kūriniais.

Tėvai puikiai prisimena, kai jų vaikučiai pradėjo klausytis to naujo žanro muzikos — tu slykščių „Beatles“ revoliucinių dainų ir to bjauraus P'reslio triukšmo. Nebūtų perdėjimo sakyti, kad šių stilių muzika mūsų vyresniesiems nepatiko. Bet šiais laikais, kai „Aidas“ prabyla lietuviškai išverstu rok ir roliu vestuvinėje puotoje, ne vien tik jaunimas krato klubus salėje.

Faktas, kad daugumas jaunimo negroja namuose liaudies plokštelė, kai ruošia matematikos namų darbus. Dabartinis Amerikoje dominuojantis muzikos skonis pasikeitė, ir mes negalime gyventi praeyti. Bet ar tai reiškia, kad jaunimas turėtų atsitraukti nuo grynos lietuviškos muzikos?

Atsakymas į tą klausimą Amerikoje tiktai dabar pradeda aiškėti. Pradėjo aiškėti, kai Amerikos lietuviai, lankdami Lietuvą, pradėjo parsivežti Nerijos, Babravičiaus, Hiperbolės, Vilkončiaus ir kitų Lietuvos estradinių ansamblių plokšteles. Pradėjo aiškėti ir tada, kai klausytojai atkreipė dėmesį į vieno vakaro Margučio laidą, kurioje girdėsi keista muzika ir keistos eilės: „Suplėšysim ir gabalus, tuos Kolorado vabalus, ir bulvės vėl žydės“.

Tai buvo Amerikos lietuvių pradinis mokslas Lietuvos estradines muzikos srity. Patinka ar nepatinka, bet estrada, kaip ir rok ir roli, yra atvykusi ir čia liks. Ir, kaip matyt iš publikos susizavėjimo Vytautu Kernagiu, „Kolo-

Čikagoje šiandien, spalio 19 d. Ji pakelias ir po Amerika, bet vėl atsidurs Čikagoje lapkričio 27 d. gruodžio 1 d., kai įvyks Mokslo ir kūrybos simpoziumas.

Aktyvi lietuvių visuomeninė Guoda Antanaitė spalio 12 d., šeštadienį, sulaukė 24 m. amžiaus. Guoda nori įstoti į Iliojaus universitetą ir siekti doktorato laipsnio.

Cicerietis aktorius Vitas Ruginis, kuris greitai pasirodys specialiai televizijai paruoštame filme (jo pavadinimo dar nežinome), lankysis pas tėvą Čikagoje šį savaitgalį.

Jaunimo tarpe — tik nuo 21 metų — yra kalbama apie Čikagos PLJS skyriaus atgaivinimą ir diskutuojama, kaip surinkti pinigų nuvažiuoti į sekantį PLJS kongresą Australijoje 1987 m. gruodžio mėn. Viena idėja: kuriam nors penktadienio vakarui išnuomoti 69 gatvės alu ir paskirti pelną kongresui.

Auksė

rado vabalų“ autorium, jam rugsėjo 27 d. pasirodžius Playhouse salėje Čikagoje, estrada yra labai mėgstama. Publika taip nuosirdžiai Kernagį priėmė, kad jis jautė reikala pasakyti: „Man atrodo, jūs per daug plojat pradžioj; kaip su pabaiga bus, dar neišku“.

Pristatydamas Kernagį Santaros Šviesos federacijos Čikagos skyriaus vardu, Romas Sakadolskis tikrai pataikė, kai sakė, kad šiuolaikinis Kernagis yra „šelmiškas ir ironiškas, primenantis Sruogos „Vilkolaki“ ir „Pupų Dėdės“ tradicijas“. Tik Kernagis galėtų sukurti tokią „džiazfolf-tvistro-valsio-polkos kompoziciją“ ir tik Kernagis galėtų dainele atsakyti į „Skraidančio dramblio klausimus dviem silkmė, į kuriuos žino atsakymą tik troleibuso konduktorius“.

Šitasis Kernagis iškilo per paskutiniuosius keletą metų, nuo to laiko, kai 1980 m. susiformavo „stiprus iš pašaukimo“ kabaretas „Tarp girnų“, vadovaujamas Sūrio Mikaučiaus (Miko Suraučiaus). O kas gi per vienas tas kabaretas „Tarp girnų“, tik pats Kernagis gali atsakyti:

„Mano nuomone, kabaretas „Tarp girnų“ — tai labai paprasta, aišku ir nesudėtinga, jeigu mėgsti gerą poeziją, jeigu turi gerų draugų ir myli vaikus, jeigu dar sugebi pažvelgti į save iš šalies ne tik veidrodyje, na ir, pagaliau, jeigu, kaip sakė geras mūsų kabareto draugas poetas Marcelijus Martinaitis, iš trumpo gyvenimo mokais ilgai gyventi, juokies verdamas ir verki per šventę“.

Prieš kabareto laikotarpį Kernagis buvo užsiėmęs visokiais projektais. Baigęs teatrinį fakultetą Lietuvos valstybinėje konservatorijoje ir estrados režisūrą Gitise, jis grojo jaunimo bigbio ansamblyje, vaidino ir dubliavo kine, buvo masinių pramoginių renginių režisierius bei dalyvis. O jo muzika irgi skyrėsi. Vėl Sakadolskio žodžiais tariant, „Tai dainuojamoji poezija, žanras, kurio jokiū būdu nevadintum šlageriu ir kazin ar įtalpintum į tradicinius estrados rūmus. Verčiau tai primena Maironio laikų tradicijas. O gal dar senesnes. Gal Pietario „Algimanto“ kanklininką, apdainavusį pagoniškąją Lietuvą“.

Playhouse teatro salės žiūrovai paragavo visų Kernagio muzikos stilių, nes jo koncertas buvo išdėstytas chronologiškai, pradėdamas baladėmis iš studentavimo dienų, „besiartinant truputį link naujesnių“, aiškino Kernagis, ir baigiant „tokiom durnom. Ne kvailom... Kvailų dainų daug, o durnų dar trūksta“.

Kernagis pradėjo programą dainomis, sukurtomis 7 ir 8 klasės laikais, pagal Dainos Saukaitytės eileraščius. Pirmi trys kūriniai iššaukė vaizduotėje Paryžiaus kavinė ramaus vakaro metu, kuriame vienišas muzikantas niūniuoja melancholišką baladę. Nepastebėtas, jis apibūdina gyvenimo ironijas efektingiau ir mitriau už bet kurį muzikantą, kurį publika atpažintų iš pavardės.

Paskui — dvi dainos apie meilę, paties Kernagio parašytoms eilėms. O tos eilės, kaip ir beveik visų meilės dainų, gan kasdieniškos, neornamentuotos. Bet kai Kernagio žodžiai susilieja su gitaros akordais, jie priverčia jų klausytis, lyg klausytumėms Hamleto monologo būties klausimu.

Kiekvienas rašytojas turi

Vytautas Kernagis

Nuotr. Dainos L. Blynaitės

savo mėgstamiausius autorius, kiekvienas dailininkas — savo mėgstamiausius menininkus, o Kernagis turi savo mėgstamiausius poetus — Sigitą Gedą ir Marcelijų Martinaitį. Kai Kernagis sujungia šių poetų eiles su savo muzika, tai yra aišku, kad plačiai žinomas patarimas „Efektas reiškiasi ne vien eilėmis, bet kyla iš tų eilių ir jų interpretacijos sąveikos“ (jei iš tikrųjų tai plačiai žinomas aptarimas) galioja.

Programa neišlaikė pastovios nuotaikos, o nuolat keitėsi. Pvz., baigęs Gedos dainelės vaikams „Jūrų versiuokėlis“ ir „Gyvulėlių skraidymas“, Kernagis tęsė vakarą su Martinaičio „Rauda“. „Tarp visą laiką ir bus“, aiškino Kernagis, „liūdna, linksma, liūdna, linksma“.

Po „Raudos“, melodijos vėl kryo durnyn (ne kvailyn), ir vienas Martinaičio kūrinys apie žemaitį Kukučių buvo publikos ypač teigiamai priimtas — tas, kursai pasakoja, kaip „per naktį Kukučio ausy užaugo graži kumelaitė“.

Kernagio humoras prasiveržia ne tik jo opuseliais ir jų melodijomis, bet ir dažniais komentarais publikai tarp jų. Pvz., Palangos festivalyje „Baltijos jaunystė“ jis taip paaikšino kabareto „Tarp girnų“ naujesnio kūrinio „Norėjimas“ (žodžiai Juozo Erlickio) tekstą:

„Labai sudėtingos formos kūrinys. Diptichas. Dvi daly. Pirmoji — patetiška romantika, antroji — ne. Finalas, be abejo, optimistinis“.

Galbūt Kernagis savo talentą sujaudinti publiką išreiškė įspūdingiausiai, kai atliko penkias giesmes iš Gedos 13 giesmių ciklo „Strazdas“. Šitai tikrai buvo dainuojanti poezija, kurios mintį Kernagis išryškino dinamika, balso tono niuansais, pauzėmis ir netikėtais sąskambiais. Retas dalykas girdėti (tiksliau, negirdėti) Čikagos lietuvių publiką tokią tylią...

Apibūdinamas „Strazdo“ eiles, Vytautas Kubilius prastotė, kad „jei E. Miezelaitis pastatė žmogų visatos viršūnėje, tai S. Gedai žemė, kosmosas ir žmogus stovi toje pačioje hierarchijos plokštumoje, kaip lygiavertiai partneriai... Išreikšti šitą pirmąją būties vienovę yra poezijos misija, kaip tada ją suvokė „Strazdo“ autorius“.

„Vytautas Kernagis, rodo, padarė vieną nesudėtingą dalyką“, pabrėžė Martinaitis, kalbėdamas apie tą patį ciklą. Jis „elementariom muzikos priemonėm išryškino poemos struktūrinės frazės, vokališkai interpretuodamas pabrėžią frazių grįžtamuosius ryšius (čia didelio išraiškumo įgyja dainininko ir aktoriaus deklamavimas), ir poezija pasidaro skaidriai artima ir jaučiamą“.

Kaip pridėjo, Kernagis atliko keletą tų tikrai durnų dainų. Viena iš jų bus išleista naujais metams prasidėjus naujose pošteleje. „Kur giria žaliuoja“. Šis veikalėlis, Juozo Erlickio žodžiams parašytas, aiškiai buvo vienas iš publikos mėgstamiausių repertuaro kūrinių. Padėjęs gitarą ir prisėdęs prie pianino, Kernagis paaikškino, jog vienas iš „Antro kaimo“ aktorių pagrasinęs, kad jis nedrįstų stoti „Antro kaimo“ scenon, nedėdikavęs dainelės jiems. Po to jis užtraukė juokingai paprastą polkos stiliaus muziką, pridėdamas pastabą: „Nesakyti pavadinimo, nes išduos dainą“. O keletą eilučių šios dainos verta paminėti:

„Aš negaliu sugrįžti į Jaiską, Nes niekuomet tenai ir nebuvau“.

Referens: „Montego Bay, dy ra ry ra ra, Santechnika aš dirbu Ukmergėj“.

Repertuaras pasižymėjo taip pat ir žinoma dainele „Geri vyrai“, kurion publika buvo prašoma įsijungti žaibiškai greitai „Geriams vyrams geroj girioj gera girą gera gert“ dainavimu. O vidury dainelės autorius kreipėsi į publiką tipiskai kernagiška kalba: „Hi everybody! Are you having good time? No? Damn it, put a smile on your face or should I do it for you?“

Kitas iš Kernagio koncertų žinomas šio pokalbii variantas: „... Are you having good time? No? Damn it, put a smile on your face, you lousy creatures“.

Po koncerto Playhouse salėje Kernagis buvo paklaustas, kodėl jis šįsyk nevertėjo šio antrojo „stipresnio“ varianto. „Nu“, atsakė jis, „Lietuvoje nieks nesupranta, kai aš juo klausiu: Are you having good time?, ir visi tyli. Bet čia už tai jau negali vadinti „lousy creatures““.

Rita Dapkutė

Muz. Antanas Skridulis (dešinėje), Daytona Beach, Fla. menininkų sambūrio vadovas, kalbasi su „Draugo“ bendradarbiu Jurgiu Janušaitiu (kairėje).

LIETUVIAI FLORIDOJE

Juno Beach, Fla.

GOLFININKAI ŠVENTĖ MYKOLINES

Šioje gražioje lietuvių kolonijoje yra apsigyvenę ir keletas golfo mėgėjų, kurie kas savaitę susitinka golfo laukuose ir bando pasiekti geresnių rezultatų. Golfininkų tarpe turime vieną iš stipriausių žaidėjų Mykolą Jagutį, didelį golfo entuziastą ir gerą organizatorių. Rugsėjo 29 d. šventėme jo vardadienį. Ta proga Mykolas Jagutis, kaip kasmet, sukviė visus apylinkėse gyvenančius golfininkus į gražius Daytona Beach golfo laukus draugiškom varžybom. Po žaidynių golfo dalyviai su žmonėmis ir vyrais bei būrelis artimųjų Amalijos ir Mykolo Jagučių buvo pakviesti šauniai vakarienei į Country Club restoraną, o po jos į Jagučių namus kavutei ir pokalbiams.

Taigi bičiulio golfininko Mykolo Jagučio vardadienį atšventėm šauniai, nors golfo laukuose nepasiekėme stebinančių duomenų. Namuose mieliečiai šios kolonijos gyventojams Amalijai ir Mykolui Jagučiams visų dalyvių vardu Jurgis Janušaitis palinkėjo sveikatos ir džiugių dienų Floridoje. Pakeitęs šampano tostas ir Jagučiams sudaučiui ilgiausių metų linkėjimai.

Pažymėtina, kad Amalija Chicagoje yra daugelį metų dainavusi Operos chore, čia įsijungusi į menininkų sambūrį, o Mykolas golfininkas, ir abu Jagučiai yra aktyvūs šios kolonijos veikloje ir ją remia darbu ir aukomis.

NUOTAIKOS KLUBE

Daytona Beach ir apylinkių Amerikos lietuvių klubo valdyba, vadovaujama visuomenininko ir žurnalisto Jono Daugėlos krutėjo ir vasaros mėnesiais. Čia vykdavo įprasninę lietuviškos pamaldos kiekvieno mėn. antrąjį sekmadienį, Šv. Mišias už pavergtą Lietuvą ir kenčiančius bei persekiojamus tikinčiuosius atšauja kun. dr. Kazimieras Ruibys. Į pamaldų pajavairinimą įsijungia šios kolonijos menininkų sambūris, vadovaujamas muz. Antano Skridulio gražios lietuviškos giesmėmis, solo Juozė Daugėlienė, skaitymus atlikdamas kt. Kazimieras Barūnas. Lietuviškos pamaldos duoda progos plačiųjų apylinkių lietuviams susitikti dvasinei atgaivai. Po pamaldų tos pačios parapijos salėje (Prince of Peace) įvyksta klubo narių ir svečių pabendravimas prie kavutės, užkandžių, kurių metu klubo valdybos pirmininkas padaro pranešimus apie klubo veiklą bei numatomus atlikti darbus.

Kitas klubo susirinkimas ir lietuviams skirtos pamaldos bus lapkričio 10 dieną. Po pamaldų klubo valdyba padarys išsamų pranešimą apie ruošiamą kalėdinį pobuvį. Naujųjų metų sutiki-

mą bei kitus aktualiuosius reikalus.

MEININKŲ SAMBŪRIS PRADEDA DARBĄ

Tenka pasidžiaugti, kad ir mūsų kolonija turi savo menines pajėgas, kurios įvairiomis progomis atlieka gražias programas.

Šis kultūrinis gyvenimas stipriai pajudėjo, kai šioje kolonijoje įsikūrė Valė ir muzikas Antanas Skridulius 1983 m. liepos mėn., o prieš juos sulaukėme iš Los Angeles stipriųjų pajėgų aktorės — režisierės Dalilos ir Balio Mackialų.

Muziko Antano Skridulio ir režisierės Dalilos Mackialienės dėka 1983 metų rudenį buvo suorganizuotas šios lietuvių kolonijos menininkų sambūris. Dailiuoju žodžiu rūpinosi Dalila Mackialienė, o muzikine dalimi muzikos Antanas Skridulius. Jų pastangomis susilaukėme gerų meninių pastatymų ir pradėjo skambėti bažnyčioje gražios giesmės, o salėje gražios lietuviškos dainos. Tuo labai džiaugiamės, nes žymiai praturtintas šios kolonijos lietuvių kultūrinis gyvenimas. Pažymėtina, kad sambūriui priklauso ir gana toli gyvena lietuviai ir į repetitijas vyksta į abu galų padarydami apie 100 mylių.

Muz. Antanas ir Valė Skriduliai rudenį buvo išvykę į šiaurę, kur Union Pier, Michigan, praleido keletą savaitių atostogų. Dabar jau sugrįžo į namus ir pradeda darbą su menininkų sambūriu, ruošdamas naujų giesmių ir dainų repertuarą. Repetitijos vyksta Valės ir muz. Antano Skriduliu namuose, kur sambūrio dalyviams nuosirdžiai priima ir net pavaišina malonūs semininkai.

Šia proga prisimintina, be jau minėtų, ir akt. Kazimieras Barūnas, akt. Ona Mironienė, rašytojas Andrius Mironas, visuomenininkai dr. Vytautas ir Vanda Majauskai, inž. Snarskis, dail. Juozas Sodaitis ir kt., kurie įvairiomis progomis savo talentais ar visuomeneine veikla daug prisideda prie šios kolonijos lietuvių veiklos pagyvinimo.

PAMINĖJOME TAUTOS ŠVENTĖ

Daytona Beach ir apylinkių Amerikos lietuvių Tautinės sąjungos skyriaus valdyba, klubo valdybai ir jos pirmininkui Jonui Daugėlai nuosirdžiai pritarus, rugsėjo 8 d. Prince of Peace katalikų parapijos salėje suruošė gražų ir prasmingą Tautos šventės minėjimą. Minėjimas sutapo ir su lietuviams skirtomis pamaldomis, kurias atliko kun. dr. Kazimieras Ruibys. Menininkų sambūris vadovaujamas muz. Antano Skridulio ir solistė Juozė Daugėlienė pamaldų metu pagiedojo dienas pritaikytų, gražių patriotinių giesmių, o skaitymus, kaip paprastai, atliko akt. Kazimieras Barūnas.

Po pamaldų salėje — akademinė dalis. Ją pradėjo ir vadovavo skyriaus pirminin-

kas Vytautas Abraitis. Pagrindinę įdomią paskaitą apie šių dienų tarptautinę politiką skaitė žurnalistas, tarptautinių žinių komentatorius Vytautas Meškauskas, sveičias iš Pompano Beach, Fla. Invokaciją sukalbėjo kun. dr. Kazimieras Ruibys, o jautrų, šios kolonijos gražų gyvenimą ir tautos šventės prasmę iškeliantį žodį tarė klubo pirmininkas Jonas Daugėla.

Skyriaus narės, vadovaujamos Stellos Abraitienės, talkinant Natalijai Subačienei ir kitoms, paruošė labai gerų valgių vaišes, kurių metu buvo paskirstytos skyriaus narių ir klubo narių dovanotos dovanos. Dovanas sumaniai paskirstė Dalila Mackialienė ir Ona Mironienė. Minėjimas praėjo priderama rimtimi ir gražia nuotaika. Pažymėtina, kad ALT s-gos skyrius gražiai bendradarbiauja su klubo valdyba ir, kai reikia, ateina talkon su savo programomis.

Jurgis Janušaitis

ADVOKATŲ DRAUGJA V. BYLAITIS ir V. BRIZGYS

6606 So. Kedzie Avenue Chicago, IL 60629. Tel. 778-8000

Darbo valandos:
Nuo 9 v. ryto iki 5 v. vakaro
Seštadieniais pagal susitarimą

HOROSKOPAS 15 lapų \$15.00. Kasdieniniai pasikeitimai 1 mėn. \$10.00, 3 mėn. \$30.00, 6 mėn. \$40.00, 12 mėn. \$50.00. SUGYVENIMO POTENCIJA \$15.00. Bijorimtai 6 mėn. \$15.00. Siųskite čekį ar money order Saulė Jonynas 238 Bellino Dr. Pacific Palisades CA. 90272. Prapskite gimimo datą, vietą, laiką. Nežinant laiko 12 val. bus vartojama.

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir paprastės, Radijai, Stereo ir Oro Vėsintuvai
PARDAVIMAS IR TAISYMAS
MIGLINAS TV
2346 W. 69 St., tel. 776-1486

GINKIME LIETUVIŲ TEISES

Nepamirškite savo aukos Lietuvių Teisėms Ginti Fondui

Prašome pasinaudoti šia atkarpa. Čekius rašyti "Lietuvių Teisėms Ginti Fondas" (arba "American Lithuanian Rights Fund, Inc.") ir siųsti adresu: 5620 S. Claremont Ave., Chicago, Illinois 60636.

Auka Lietuvių Teisėms Ginti Fondui ..... US \$.....

Pavardė, vardas .....

Adresas .....

Looking for the right doctor?

Are you looking for complete, continuous, medical care for yourself or your family?

The Marquette Park Family Medical Center provides health care services such as

- Pediatric & Adolescent Medicine
- Adult & Geriatric Medicine
- Obstetrics/ Gynecology
- General Internal Medicine

For an appointment with an Osteopathic Family Physician, also on staff at Olympia Fields Osteopathic Medical Center call 476-4216

6604 S. Kedzie Avenue Chicago, Illinois a division of the COM Ambulatory Care Network

CLASSIFIED GUIDE

ISNUOMOJAMA — FOR RENT

Išnuomojamas 4 kambarių butas vyresnio amžiaus asmenims Marquette Parko apylinkėse. Skambinti — Tel. 434-4440

HELP WANTED

OPENING FOR QUALIFIED COOK

Woman to live in and fully manage Kitchen in Southwest. Side-fringe City Catholic Rectory. Well furnished apartment. Air Conditioned. Excellent Salary and Benefits. References appreciated. Must Speak English. For further information and interview between 9 to 4 P.M. Monday thru Friday. Call 779-7182.

HOUSEKEEPER-Companion for elderly woman. Some personal health care; Western Springs; Live-in (daily considered) room, board, salary. No smoking. Must speak English. References. Tel. 579-5861

FOTOMAT

Part time positions available at Fotomat morning and evening shifts, some Saturdays. Must be 18 yrs. and have car. Uniforms supplied. Good job for housewives or school students. For more information call: TEL. — 284-5529

DEMESIO

10% — 20% — 30% pigiau mokėsite už apdraudimą nuo ugnies ir automobilių pav. mms.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. — GA 4-8654

REAL ESTATE

APARTMENT BUILDING FOR SALE SUBURBAN Home plus Income in a wooded residential setting. Spacious 8 room owner's apt. Full Bsmt & Garage. Hurry to this exceptional value near I-55 and Tollway. \$125,000.

WILLAS & ASSOCIATES
8240 S. Wolf Road
Willow Springs, IL 60480
Tel. — 839-8455

SAVININKAS PARDUODA ypatingai geram stovyje, 4 miegamųjų namų su didžiuliu šeimos kamb., centraliniu apšildymu, 2 mašinių garažu. Netoli 73-čios ir Sacramento. Skamb. vakarai — tel. 776-6613.

California. Beaut. residence in Riverside, CA. Lrg. view lot-pool-Jacuzzi-lovely lawn & shruberry. Beautiful nghbrhd. Approx. 3500 sq. ft. 3 BR. 2 1/2 ba. By owner, \$295,000 negotiable. (714) 784-0311 or (714) 682-5385

73 ir California — naujesnis dviejų miegamųjų b-level. \$42,500.00
56ta ir Komensky—4 mieg. "expandable", rūšys, garaž. Prašo \$75,000
72 ir Sacramento—3 mieg. mūro bungalow, rūšys, garaž. — \$64,500
51 ir Millard—5 mieg. mūr. rezidencija, rūšys, garaž. — \$62,500

64 ir Austin—2 mieg. condominium. antram aukšte. vertas dėmesio — \$45,000
Investuokite į 4 butų mūr. apylinkė 40ta ir Western. tik \$82,500
Naujesnis 3 butų geltonų plytų mūras, apylinkė 73 ir Mozart, prašo virš \$90,000
Pelninga 4 butų nuosavybė su pajamom. rūšys, platus lotas, garaž., apylinkė 68ta ir Sacramento — \$108,000
Luksusinis 3 butų mūro pastatas, apyl. 67ta ir Albany — \$125,000
6 metų senumo biznio patalpa ir 2 luksusiniai butai, 1 1/2 vonios, apylinkė 63 ir Kolmar — \$135,000
62-tra ir Kedzie—mūrinė biznio patalpa — puiki vieta bent kokiam bizniui — \$45,000

Norint parduoti ar pirkti, apdrausti, ar išnuomoti savo nuosavybes, prašau kreiptis į mus. Mes patarnaujame Chicagoje ir priemiestiuose.

BUDRAČIO

Nuosavybių pardavimo įstaiga
6600 S. Pulaski Rd.
Tel. 767-0600

LEMONT AREA

VERY PRIVATE large wooded lot makes this 3 bdrm ranch an excellent buy at only \$65,000!

CUSTOM RANCH, formal dn rm, country kchn, super location on cul-de-sac, sprinkler system, central vac, alarm system, fireplace, and many extras! \$139,500.

We have many new homes and vacant lots to choose from. Call Century 21

Olisick & Co. Realtors
1180 State St., Lemont, IL
257-7100

MISCELLANEOUS

GRIGALICNAS CONSTR.

Nauja statyba — Medžio darbai
Namų pataisyimai
Tel. — 925-1513
Apdraustas — Sažinėjimas

TAISOME

SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MASINOS IR Saldytuvus Kreiptis į Hermis Deckys
Tel. 588-6624 po 5 val. vakaro
Kalbėti lietuviškai

REAL ESTATE

M. A. ŠIMKUS

INCOME TAX SERVICE
NOTARY PUBLIC

4259 S. Maplewood 254-7450
Taip pat daromi Vertimai, Giminių iškvietimai, pildomi Pilietybės prašymai ir kitokie blankai.

SIMAITIS REALTY

Income Tax — Notary Public
2951 W. 63 St. 436-7878

Drive by, do not disturb: 2515 W. Lithuanian Plaza Court. 2 story brk. comp. 2 apartments lounge, dance floor and stage. Will bring out the artist in you. For details call:

CENTURY 21 REALMART
523-4700 (Ask for Casey)

1 1/2 brick house. 4 bedrooms. 2 full baths, very good condition. 72nd and California Ave. \$54,900.

By owner — 778-4557

BUTŲ NUOMAVIMAS

Draudimas — Valdymas
Namų pirkimas — Pardavimas

INCOME TAX

Notariatas — Vertimai

BELL REALTY

J. BACEVICIUS
6529 S. Kedzie — 778-2233

Atdaras apžiūrėjimui sekmadienį, spalio 20 d. nuo 1-4 val.
3426 W. 54TH PLACE

6 kamb. mūr. namas, 3 didžiuliai miegamieji, beržo kabinetai virtuvėje, modernios vonios, pusiau įrengtas rūšys, mažginės pušies šeimos kambarys, geram stovyje. Daugiau priedų. Skubėkit — skambinkite

No. 407. Naujas 2 butų namas prie Archer Ave. Būkite pirmas nupirkti šį 3 butų namą prie Archer ir Keneth gatvės. 3 mieg. ir 1 1/2 vonios pirmam ir antram aukšte, 4 kamb. "garden apt.", 3 "boilers", "thermo-pane" langai, žemi mokesčiai. Skambinkite dabar.

No. 379. Giminėms arba did. šeimai — 6 kamb. pirmam aukšte su 3 miegamais. Modernios medinės spintos virtuvė, modernios vonios, 3 kamb. butas rūšyje, 2 atskiri įėjimai — padeda sumokėti mortgage. Naujas stogas, krosnis ir elektra. 2 maš. gar. su automat. atidarymu. Mūrinis barbecue, vandens fontanas. Namų priekiam stovy — dar yra įvairių priedų. 61st ir Austin. Skubėkit — skambinkite.

No. 376. 52tra ir Ho, Jan. \$51,900. 7 kamb. namas su 4 did. miegamais. 1 1/2 vonios. moderni virtuvė, su pusryčių nuošaliu kampeliu. Centrinis šaldymas, šeimos kambarys rūšyje, 2 maš. garažas, nedideli taxai, idealus dideli šeimai. Prie St. Gall's baž. Skambinkite dabar.

No. 273. Kaip naujas, labai svarus 2-jų butų namas — Brighton Parke — 42-os ir California apylinkėje. Po 3 miegamus. 25 metų senumo. Atskiri šildymai gazu. 45 p. sklypas. 1/2 vonios rūšy. 2 maš. mūro garažas. Five Holy Martyrs parapijoje. Skambinkite dabar.

No. 395. 55ta ir Kedzie, 5 mieg. 8 kamb. mūr. 5 karališko dydžio mieg. 2 vonios, didelė virtuvė, užbaigtas rūšys, 2 maš. gar. su automat. durų atidarymu, daug kitų priedų. Artai prie St. Gall's bažn., krautuvės ir autobuso. Skambinkite dabar.

AR NORITE PARDUOTI?

Savo namą galite parduoti, tik pasiskambinkite telefonu. Mūsų pardavėjai sėkmingai jums patars. Mes jums galime padėti, nes daugiau stengiamės. Namų įvertinimui skambinkite skubiai — dabar.

O'BRIEN FAMILY REALTY
Tel. — 434-7100

PLATINKITE "DRAUGĄ".

ADOLFO KAULAKIO MIRČIAI PRISIMINTI (1898-1985)

A. a. Adolfo Kaulakis

Adolfą Kaulakį ir jo žmonę Stellą pažinojo ne tik Bridgeporto kolonija, bet ir visa Chicago. Tai buvo toks lietuvis, kuris tikrai neturėjo nė vieno priešo, o tik daugybę draugų. Sunku bet kur sutikti kitur tokį džentelmeną, kuris niekam nepasakė pikto žodelio per ilgą savo amžių, nieko nenuskriaudė ir visi gali tik prisiminti geriausiu žodžiu, kaip ir visiems lietuviams tokiems reikėtų būti.

Ne rojaus gyvenimas priverė jį palikti Lietuvą 1913 metais. Tada jam net caru kariuomenė negrasino imti ir rekrutus, kaip kitiems būdavo.

Jo mamytė ištėkėjo trečią kartą, ką tik numarinusį Adolfo tėvelį plaučių uždegimu. Sausių kaime, dideliame jų ūkyje, reikėjo šeimnininko. Jis atsirado — neseniai grįžęs amerikietis. Bet kai jo paties šeima ėmė augti, nei Adolfui, nei anksčiau mirusiam jo broliui Alfonsui patėvis nebuvo prie širdies. Jis tikrai ėmė skriausti mažuosius Kaulakiukus. Vyresnis Alfonsas anksčiau per Prūsus pasiekė Ameriką ir netrukus atsinautė jaunajam Adolfui „šipkartę“, ir taip abu broliai visai jaunučiai vėl susitiko Chicagoje. Tai buvo 1913 metai. Taigi Adolfo buvo tik 15 metų imigrantas! Jo brolis, dar jaunesnis, vėliau rašė, kad palydėjo Adolfo su maišeliu proviento ir keliais rubliais per sieną į Prūsus ir jie verkdami atsiveikino, nežinodami, ko laukia ateitis nei vieno, nei kito.

Metai slinko. Adolfo, jaunas, tegavo darbo bačkinėje, o vėliau brolio Alfonso spaus-tuvėje pirma West Side, o paskui Bridgeporte. Artėjo pirmasis karas. Amerika Adolfo paėmė kariuomenėn, bet, vos nusifotografavus su nauja unifoma, paleido. Sakė, netinki, sergi džiova ir nėra reikalo iš tavęs padaryti karę žuvusį veteraną. Dar bus išlaidų kariškom laidotuvėm. Mat, tada rentgeno technika tebebuvo menka ir Adolfo

plaučiuose esantys židiniai atrodė, kaip džiova, nors tebuvo spaus-tuvės švino nuosėdos... Po to Adolfo gyveno ir gyveno sveikiau-siais, kol meilė nesužadino kaimynės Stellos ir jo jaus-mus ir, taip jie vedė, laimin-gai išgyveno 31 metus.

Tiesa, Adolfo keturi dėdės kunigai mirė džiova, kaip ir jo jaunesnysis brolis Antanas ir sesuo Emilija Salienė. Taipgi ir kraujo vėžys pakirto jo mamytę, sesutę ir brolių Alfonsą. Jam tas pats likimas irgi teko. Bet visi jie sulaukė ilgo amžiaus, kaip ir Adolfo. Tad nenuostabu, kad Adolfo visada buvo giliai religingas ir pareigingas.

Ilgas yra sąrašas draugijų kur Adolfo aktyviai dalyvavo:

SLA 36-toje kuopoje finansų sekretorium 49-ius metus, organizatorium 41-rius.

Bridgeporto namų d-jos — 38-ius, ir nutarimų raštininku — 37-ius metus.

Tėvų Marijone bendradarbiaus amžinas narys 29-rius metus, kartu padėdamas ir „Draugo“ piknikuose.

Šv. Pranciškaus seserų vie-nuolyno rėmėjų d-jai nuo 1954 metų ir 1983 metais tapo amžinu nariu.

.....

ELEKTROS

ĮVEDIMAI — PATAISYMAI
Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir užtikrintai.
4514 S. Laman Ave. — 927-3559

.....

KLAUDIJUS PUMPUTIS

.....

MASTER PLUMBING

Licensed, Bonded, Insured

Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos plytelės. Karšto vandens tankai. Flood control. Užsikimšę vamzdžiai išvalomi elektra. Palikite pavarę ir telefoną — lietuviškai.

.....

SERAPINAS — Tel. 636-2960

.....

A. VILIMAS MOVING

Apraustas perkraustymas

Įvairių atstumų

Tel. 376-1882 ar 376-5996

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Šv. Kazimiero seselių rėmėjas ir amžinas narys nuo 1965 metų.

Lietuvos Vyčiams 36-tai kuopai nuo 1982 metų.

Dar paminėtinas jo inašas į Gyvojo Rožančiaus ir moterų draugijos bei eilėje kitų draugijų, kurios nustojo egzistavusios.

Po antro karo Adolfo atidarė savo namus giminėms ir jų giminaičiams. Pas jį įsikūrė dr. J. Gudauskas su kompozitore Giedre ir jos sesutė Valiukienė su dramos aktorium Vytautu bei seneliais dr. Nasvyčiu su žmonele Banaityte-Nasvytiene, Nepriklausomos Lietuvos signataro vienintele dukrele (Saliarono Banaičio. Adolfo Juos visus priėmė su meile ir pagarba.

SOPHIE BARCUS RADIO SEIMOS VALANDOS

Lietuvių kalba šeštadieniais ir sek-madieniais nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto. Transliuojama iš nuosavos studijos Marquette Parke. Vedėja Aldona Dankus.

7150 S. Maplewood Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. — 778-1543

MARQUETTE PHOTO SUPPLY

REIKMENYS FOTOGRAFAMS
IR MEGEJAMS

Daug sutauspysite, pirkdami čia jų reikmenis. Pasinaudokite patogiu planu atidedant pasirinktus reikmenis ypatingai progai. Pilnai užbaigtų foto nuotraukų aptarnavimas. Atidaryta pirmadi. ir ketvirtadi. vakarais iki 9 valandos.

3314 West 63rd Street
Tel. — PROspect 6-8998

WAGNER and SONS

TYPEWRITERS AND
ADDING MACHINES
Nuomoja, Parduoda, Taiso
Virš 50 metų patikimas jums patarnavimas
5610 S. Pulaski Rd., Chicago
PHONE — 581-4111

„KARIŠKOM Laidotuvėm“
Veda KAZĖ BRAZDŽIONYTĖ
Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio, 8:30-9:00 v. vakaro.
Visos laidos iš WCEV stoties 1450 AM bangs.
St. Petersburg: šeštadieniais, 12:30-1:00 val. p.p. iš WTIS stoties 1110 bangs.
Adresas: 6955 So. Campbell Ave., Chicago, IL 60629. Telefonas: (312)778-5374.

“Amber Holidays”
1985 M. EKSURSIJOS Į LIETUVĄ
Iš Bostono ir New Yorko
DAR YRA VIETŲ ŠIOJE GRUPĖJE:
Gruodžio 26 — 1440.00
Kelionių ilgis nuo 10 iki 16 dienų — įvairūs maršrutai. Registracijos ir informacijos reikalu skambinkite
1-800-722-1300 (Toll Free)
Iš Massachusetts ir Kanados skambinkite 1-617-268-8764
TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE, INC.
393 West Broadway, P.O. Box 116,
South Boston, MA 02127
Ištaigai vadovauja:
Aldona ADOMONIS ir Albina RUDZIUNAS
Norintiems atsikviesti giminės atostogoms — sutvarkome dokumentus.
Prices are based on double occupancy and are subject to changes.
Commercial Accounts Welcome

Tai buvo tikras lietuviškos pagalbos parodymas.

Po Stellos vestuvių su Adolfo metais slinko ramiai ir meiliai. Per tuos metus tebuvo tik meilė, nei skausmo, nei nepritekiaus. Tik nei iš šio, nei iš to Adolfo ėmė gelsti. Pakviestas daktaras surado vėžį.

Operacija tebuvo tik laikina pagalba, ir Adolfo palengva nyko, kol liepos 19 žmonos ir jos sesutės Mary Wodmanaitės slaugomas mirė. Įdomu, kad Adolfo mirė ir gimė jo giminės genetinėje eilutėje. Gimęs seno kalendoriaus data

liepos 4, kas mūsų laikais būtų liepos 15, o mirė liepos 19. Taigi beveik tokiu pat laiku, kaip ir visi kiti jo giminės.

Dabar jis ilsis šv. Kazimiero kapinėse, netoli brolio Alfonso Tautiškos, o už Atlanto Andriejave tėvelis, mamutė, brolis ir kiti giminaičiai.

Tegu jų sielos bendrauja, o mes Amerikos lietuviai tikrai jo pasigesime, ir jo žmona Stella tegul bus tolimesnis Adolfo įpėdinis ir vadovė, prieš tai jo atliktiems įsparengimams ir darbams.
Dr. Juozas Gudauskas

DRAUGAS, šeštadienis 1985 m. spalio mėn. 19 d.

Gerbiamam buvusiam Weideno stovyklų kapelionui
A. + A.
KUN. ALBINUI SPURGIUI, MIC,
mirus seserį ANATANĄ ir brolių JONĄ su ŠEIMOMIS nuoširdžiai užjaučiame.
BUVĘ WEIDENISKIAI:
BRONĖ PETRAUSKIENE
JADVYGA PETRAUSKAITE-MILKINTIENE
NINA IR MECYS PETRAUSKAI
STASĖ IR VLADAS SIRTAUTAI

A. + A. TITUI BRIŠKAIČIUI,
užbaigus šios žemės kelionę, giliame liūdesy likusius žmoną Aldoną, dukrą Giedrę su šeima, giminės bei artimuosius nuoširdžiai užjaučia
MELROSE PARKO SKYR. LIETUVOS
DUKTERYS

A. + A.
LIUDVIKAI PAULĖNIENEI
mirus, jos vyrui JULIUI PAULĖNUI, sūnui ROMUI, dukteriai ZIBUTEI su šeimomis ir seseriai ELZBIETAI BUMELIENEI reiškiame giliausią užuojautą.
BRONĖ IR JONAS VESELKAI

EVANSE-VANAUSKAS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
9837 S. Kedzie Avenue, Evergreen Park, Illinois
(Anksčiau buvę 6945 South Western Avenue)
LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA
koplyčios taip pat Marquette Parke Chicagoje ir priemiestuose
TEL. — 422-2000

EUDEIKIS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
4330-34 So. California Avenue
Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852
4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — YArds 7-1741-1

PETKUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
TĖVAS IR SŪNUS
2533 West 71 St., Chicago — 476-2345
1410 So. 50th Av., Cicero — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS
LACKAWICZ
Laidotuvų direktoriai
2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213
11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois
Tel. — 974-4410

VASAITIS-BUTKUS
Laidotuvų direktoriai
1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois
Telefonas - 652-1003

NUOŠIRDI PADĖKA
A. + A.
SYLVESTRAS NAVICKAS
1985 m. rugsėjo 15 d. mūsų mylimas vyras ir brolis atsisakė iš mūsų tarpo ir rugsėjo 19 buvo nulydėtas į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.
Mūsų nuoširdi padėka kan. V. Zakarauskui už maldas koplyčioje, atnašautas šv. Mišias Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos bažnyčioje ir už palydėjimą ir maldas kapinėse.
Esame širdingai dėkingi sesėms ir broliams iš Šaulių Vytauto Didžiojo rinktinės, pirm. p. Išganaičiui už tvarkingą laidotuvių pravedimą ir šauliui J. Mackoniui už atsiveikimą su velioniu. Taip pat dėkojam tarusiems atsiveikimo žodį Tauragės klubo vardu p. Galeckui, Chicago Medžiotų ir Meškeriotų klubo vardu pirm. Petriui Padvai ir Veneculos lietuvių dr-jos vardu p. Pociui.
Gili padėka karsto nešėjams ir visiems atsilankiusiems koplyčioje, išreiškusiems užuojautą, aukojusiems gėles ir Šv. Mišias ir palydėjusiems į kapines.
Ypatingai dėkojame kaimynams ir draugams lankiusiems velionį ligoninėje ir namuose.
Dėkojame sol. J. Vazneliui už giedojimą per Mišias, laidotuvių direk. D. Petkui už nuoširdų patarnavimą.
Likę nuliūdę: žmona Bronė, seserys ir broliai

A. + A.
Liudvikai Jacevičiutei Paulėnienei
mirus liūdesyje likusį vyrą JULIŲ, sūnų ROMUALDĄ, dukrą ZIBUTĘ, brolių ANATANĄ, seserį ELZĘ, jų šeima ir giminės nuoširdžiai užjaučiame.
JANINA CUKURIENE
BRONIUS ir AGOTA DŪDOS

A. + A. PRANUI KALVAIČIUI
mirus, žmoną ANASTAZIJĄ, sūnų LEONĄ su šeima, dukterį AMALIJĄ su vyru MYKOLU JAGUČIUS ir visus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame.
NATALIJA IR ALBINAS SUBAIČIAI
ONA IR ANATANAS ŽINDZIAI
PRANAS DAMIJONAITIS IR
JURGIS MIEŽAITIS

A. + A.
MINDAUGUI MARKEVIČIUI
mirus, žmonai PATRICIJAI, sūnui VYTAUTUI mielai mamai GENUTEI, tėvui, seseriai VIRGINIJAI jos vyrui ir močiutei bei jų artimiesiems reiškiame nuoširdžią užuojautą.
DAINA IR GINTARAS AUKSTUOLIAI
AUSRA IR VYTAUTAS BUTKAI
DALIA AUKSTUOLYTE
NATALIJA IR VYTAUTAS AUKSTUOLIAI

A. + A.
MINDAUGUI MARKEVIČIUI
mirus, jo šeima, motiną GENĘ TREINIENĘ, tėvą ALGIMANTĄ, seserį VIRGINIJĄ REMEKIENĘ, močiutę ANATANĄ JANKAUSKIENĘ ir jų artimuosius giliai užjaučiame ir kartu liūdiame.
DEGUČIŲ ŠEIMA

JAY DRUGS VAISTINĖ
2759 W. 71st St., Chicago, Ill. 60629
Tel. — 476-2206
ROPEŠTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY
SALDUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS
D. KUHLMAN, R.S., Registravusis vaistininkas
Atidaryta šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 10 val. vakaro.
Seštadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vakaro.

APYLINKIŠKUS

x „Draugo“ atkarpoje šiandien baigiamas spausdinti Konstancijos Valiūškienės „Fragmentus iš Tolimųjų Rytų“. Antradienį pradėsimas spausdinti Vinco Šalčiūno išpūdzius iš kelionės „Kraštai, kuriame gyvename“.

x Kun. Andrius Naudžiūnas, MIC, Marijonų Sv. Kazimiero provincijos tarybos sekretorius, šiandien mini savo 70-tąjį gimtadienį. Jis gimęs 1915 m. spalio 19 d. So. Bostone, Mass. Mokesis Marianopolje, Marian Hills kunigų seminarijoje ir kunigų įšventintas 1940 m. kovo 6 d. Tai gi šiemet atšventė 45-rių metų kunigystės sukaktį. „Draugo“ redakcijoje dirbo 20 metų, buvo ekonomas Marianopolje, o dabar jau devynerius metus provincijos sekretorius.

x Sol. Eglės Rukštelytės koncertas bus spalio 27 d., sekmadienį, 3 val. p.p. Jaunimo centre. Solistės rečitalį palydės kamerinis ansamblis. Bilietus galima įsigyti iš anksto ir prie durų Jaunimo centre.

x Kun. J. Velutis, Chicago, Ill., mūsų garbės pranešėjas ir nuosirdus „Draugo“ rėmėjas, pratęsė pranešimą, pridėjo 47 dol. dienraščio palaikymui, gražino laimėjimų šaknelę ir už jas taip pat atsiuntė 15 dol. auką. Kun. J. Velutis ir toliau laikomas garbės sąraše, o už mielas aukas tariame nuosirdų aciu.

x Aloyzas Pataržickas, Chicago, Ill., gražindamas laimėjimų šaknelę, atsiuntė 36 dol. V. Andrius, Ont., Kanada, pridėjo 20 dol. Nuosirdus aciu.

x F.K. Lituania šįmet švenčia 35-tuosius sukaktuvinius metus; Tam paminėti rengiamas banketas šokių, š.m. lapkričio mėn. 30-tą dieną, Chateau Bu-Sche salėje, Alsip, Illinois. Toje puotoje svečiai vaišinsis iškilminga vakariene, atsigaišins veikiančiame bare ir muskulius išjudins šokant prie „Neolituano“ muzikos. Pabavoti besilinksmanančių svečių tarpe, užsakykite stalus ar pavienes vietas, kuo greičiau! — dėl informacijos teiraukitės klubo patalpoje (tel. 476-9100) ar Vidai Jokubauskienei (tel. 737-1163, po 7 val. vak.)

x Dėmesio! Norintieji talpinti skelbimus, pranešimus ar užuojautos „Drauge“ yra prašomi juos raštu (pageidautina mašinėle) siųsti „Draugo“ skelbimų skyriui. (pr)

x Baltic Monuments, Inc., 2621 W. 71 Street, Chicago, Ill., Tel. 476-2882. Visų rūšių paminklai, žemiausios kainos, geriausiomis sąlygomis. (sk.)

x LIETUVIŲ FONDO metinio vajeaus proga banketas Čikagoje bus lapkričio 16 d. Jau dabar bilietus į banketą galima įsigyti L. Fondo raštineje. Be to, nauji nariai ar esamieji nariai įnešę \$100 dol. auką gaus vieną svečio bilietą. Įrašus siųsti L.F. raštine 3001 W. 59th St., Chicago, Ill. 60629, Telf. 471-3900. (sk.)

ARAS
Daugiametis tarpininkas visuose verslo susitikimuose.
Su aukštu patyrimu esame apdrausti. Patys prižiūrime darbus.
ARYDAS KILIA
747-1717
arba tarp 10 ir 18 val.
tel. 434-9655

x Marijonų bendradarbių rengiamos šv. Mišios už visus ligonius yra šiandien, šeštadienį, spalio 19 d., 3 val. p.p. Marijonų koplyčioje. Po šv. Mišių bus kavutė ir pasikalbėjimai vienuolyno svetainėje. Į pamaldas kviečia visus bendradarbius ir nebendradarbius pirmininkė Stella Kaulakienė.

x Amerikos Lietuvių Tarybos metinis susirinkimas bus lapkričio 2 d. Lietuvių Tautiniuose namuose. Vakarienes metu bus paminėta Leonardo Šimučio, buvusio ilgamečio „Draugo“ dienraščio redaktoriaus ir 25-rius metus Altos pirmininko, dešimties metų mirties sukaktis.

x Moterų laisvalaikio rankų darbų paroda bus lapkričio 15 d. Jaunimo centre. Parodą rengia Jaunimo centro Moterų klubas. Norinčios parodoje dalyvauti skambina iš anksto Zuzanai Žilevičienei tel. 434-1357 arba Salomėjai Endrijonienei tel. 925-2221.

x Švč. M. Marijos Gimimo parapijos Marquette Parke mokyklos Motinų klubas turės susirinkimą pirmadienį, spalio 21 d., 8 val. vak. mokyklos salėje. Susirinkimo programoje numatytos specialios diskusijos vaikų sveikatos klausimais. Diskusijose dalyvaus vaikų ligų gydytoja, akių specialistė, dantų gydytoja ir psichologė. Visos motinos kviečiamos susirinkime dalyvauti.

x Prof. dr. Eugene Gedgaudas, University of Minnesota Radiologijos departamento direktoriaus, už gerą „Draugo“ informaciją atsiuntė 100 dol. dienraščio paramai. Prof. dr. E. Gedgaudai už realią auką tariame nuosirdų aciu.

x Filisterių skautų sąjungos Chicagoos skyrius ruošia Jūratės de Rosales knygos pristatymą spalio 25 d. Jaunimo centro kavinėje. Visi maloniai kviečiami pristatyme dalyvauti ir pabendrauti su autore.

(Buvo klaidingai paskelbta — ne gruodžio 8 d., bet spalio 25 d.) (pr)

x Šv. Kazimiero lietuvių kapinių sklypų savininkų draugijos metinis susirinkimas įvyksta sekmadienį, spalio 20 dieną 2 val. p.p. Gage Parko auditorijos salėje prie Westo ir 55 gatvės. Dienotvarkė, pranešimai ir svarstymas einamųjų reikalų. Visuomenė kviečiama skaitlingai dalyvauti. (pr.)

x ZARASIŠKIŲ Klubas rengia linksmą Oktoberfest gegužinę, spalio mėn. 20 dieną, 12 val. Šaulių namuose. Veiks baras, virtuvė. Bus gėrimai ir daug laimėjimų. Visi maloniai kviečiami ir laukiami pasilinksinti su zarasiškiais. (pr.)

x Ieškome moters prižiūrėti 3 mėnesių mergaitę nuo gruodžio mėnesio — Downers Grove. Prašome skambinti 960-3642. (sk.)

x JŪRA GVIDIENĖ, dirbanti CENTURY 21, CLARK & HOLM, Downers Grove, IL, sąžiningai jums patarnaus perkant ar parduodant nuosavybes Chicagoos vakariniuose priemiesčiuose. Įstaigos tel. 963-4400, namų 852-9817. Nelaukit kol pakils nuosimčiai! (sk.)

x NAMAMS PIRKTI PASKOLO duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prienamais nuosimčiais. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Raod — Tel. VI 7747. (sk.)

x „Elta-Pressdienst“, spalio — gruodžio mėnesių numeris, vokiečių kalba išėjo iš spaudos ir duoda daug informacijų apie Kopenhagoje vykusių tribunolų Pabaltijo reikalais, pabaltiečių žygi ir demonstracijas Suomijoje ir Švedijoje. Taip pat apie informacijos dokumentus, pasiekusius Vakarų iš ok. Lietuvos. Šis numeris yra 34 psl. Redaguoja K. Baronas.

x Nina Lubinienė, Chicago, Ill., mūsų garbės pranešėjas ir nuosirdi rėmėja, nuo š.m. spalio 15 d. išsikėlė iš Chicago į St. Petersburg Beach, Floridoje. Prieš išvykdamą pakeitė adresą, pratęsė vieneriems metams pranešimą ir dar pridėjo 47 dol. dienraščio stiprinimui. N. Lubinienė ir toliau laikoma garbės pranešėjų sąraše, o už nuolatinę paramą, mūsų mielai rėmėjai tariame nuosirdų aciu ir kartu linkime geros sėkmės naujoje vietoje.

x Adv. Konstant J. Savikis, Oak Lawn, Ill., mūsų rėmėjas, pratęsė „Draugo“ pranešimą, pridėjo 27 dol. auką su tokiu priedu: „Malonu skaityti jūsų nuolatinę darbą — Dievui ir Tėvynei“. Adv. K. J. Savikis skelbiame garbės pranešimais, o už rėmimą lietuviško žodžio ir gražią auką tariame nuosirdų aciu.

x Salomėja Janulaitienė, Oak Lawn, Ill., mūsų garbės pranešėjas, lankėsi „Drauge“ įvairiais reikalais ir ta proga paaukojo 40 dol. Malonus aciu.

x „Svyturio“ šaulių kuopa, Detroit, Mich., per mūsų bendradarbį J. Grinių atsiuntė 30 dol. auką. Visiems kuopos nariams už paramą labai dėkojame.

x Mrs. Helen Schanel, Wood Dale, Ill., mūsų nuosirdi rėmėja, garbės pranešėjas, pratęsė „Draugo“ pranešimą, atsiuntė visą šimtą dol. palaikymui. Mrs. Helen Schanel už tokią mielą paramą savai spaudai, tariame nuosirdų ir didelių aciu.

x Lietuvių Vyčių 112 kuopa Chicagoje ruošia pusryčių spalio 20 d. Marquette Parko parapijos salėje. Prasidės 11 val. ryto. Bus programos, veiks laimės šulinys, bus šampanas ir kitų gėrimų. Dalyvauti kviečiami visi lietuviai. Prašomi, iš anksto, paskambinti Julijai Zakarkienei — tel. 434-7785. (pr.)

x Nuperkame automobilius ir kitus daiktus gyvenantiems Lietuvoje ir padedame sutvarkyti palikimus. Kreiptis į American Travel Service Bureau, 9727 S. Western Ave., Chicago, Ill. 60643. Tel. 312 238-9787. (sk.)

x Lietuvių ekskursija į Havajus. Organizuoja „Draugo“ administracija 14 dienų išvykai. Aplankysim Honolulu, Hilo ir Maui salas. Išvyksime gruodžio 3 d. ir grįšime gruodžio 17 d. Registruotis iki rugsėjo 30 d. pas American Travel Service Bureau, 9727 So. Western Ave., Chicago, IL 60643. Tel. (1-312); 238-9787. (sk.)

x Planuokite įdomias atostogas! Kelionė laivu Pietų Amerikos pakraščiais 12 dienų iš New Yorko. Kaina nuo \$989.00. Kelionė laivu Karibų jūroje 1 savaitė — iš Čikagos — kaina nuo \$569.00. Savaitė — Rio de Janeiro iš New Yorko nuo \$599.00 asmeniui. Informacija ir brošiūrą: AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU 9727 S. WESTERN AVENUE, CHICAGO, IL 60643, (312) 238-9787 (sk.)

x Akiniai siuntimui į Lietuvą. Kreiptis į V. Karosaitę — Optical Studio, 2620 West 71 Street, Chicago, Ill. 60629. Telefonas 778-6766. (sk.)

Rezistencijos 2 mėnio įteikimo iškilnių vakariene Los Angeles spalio 5 d. Sėdi iš kairės: L.B. Vakarų apyg. pirm. Angelė Nelsienė, muz. A. Jurgutis, dr. E. Jarašūnas, R. Dabšys, M. Mikėlienė, B. Seliukas, A. Polikaitis, L. Valiukas ir adv. Z. Brinkienė.

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

DERLIAUS ŠVENTĖ

Jau apšiai L.M.F. Chicago klubas prisimena senus mūsų tautos papročius. Aukštaitijoj buvo rengiama Derliaus šventė su pagarsėjusiu biržiečių alučiu. Suvalkijoj, Zemaitijoj — rugiapičių pabaigtuvės, nes rugelis buvo mūsų maitintojas. Nors pavadinimai buvo skirtingi, bet apeigos buvo panašios ir įspūdingos.

Prisimenu rugpjūčio dienas, kai rugių laukuose švytėjo plieno dalgiai, vyrų kirto rugius, merginos sekė juos, rinko rugius, rėšė ir metė į šalį. Taip 3-4 poros sekė viena paskui kita, o pabaigtuvių dieną su „talkininkais“ būdavo jų daugiau. Pirmąjį rugiapiūtės dieną tėtis nueidavo brandžiais rugeliais pasidžiaugti ir dirbantiesiems sėkmės palinkėti. Ir tik užėjus ant rugienos viena iš merginų pribėgusi puokštėle rugių užriša jam ant rankos, atseit, šeimnininkas surištą, jis turi išsipirkti.

Paskutinė rugiapiūtės diena turėjo tam tikras apeigas ir dainas. Pavakariop jau nutyla mašinų dūžimas, dalgių plakimas. Vyrų stato paskutines rugių gubas, o merginos susėdusios pina rugių vainiką.

Kieme prie namo durų buvo jau ruošiamos pabaigtuvių vaišės. Ant plataus ūkiško stalo pūpo balti pyragų kepalai, pjaustoma sūris, dešros, pakvimpa skilandis. Nuošaliau ant suoliuko šnypščia, putoja Prienų bravoro alaus bučkutė.

Beartėjant prie namo gonkų keletą jaunesnių vyrų pasiitraukė iš eisenos, paėmė vandens kibirus, slapstėsi so do krūmuose.

Taip tai buvo rugiapiūtės užbaigtuvės, tapę tradicija. Ta tradicija bus paminėta spalio 20 d.

K. Leonaitienė

SUSIRŪPINKIME SAULĖLYDŽIO KARTA

Nepastebimai ir be mūsų pastangų beveik visi mes į ją artėjame. Saulėlydis ne visi gali grožėtis, kaip saulė skęsta Baltijos jūros, Meksikos jlan-

kos ar Ramiojo vandenyno bangose. O grožėtis negali ne vien tik dėl nuotolių, bet ir sveikata neleidžia. Žmogaus saulėlydis ir jo likimas nėra jo paties rankose, gamta iškrečia daug ir skaudžių pokštų. Nė vienas nežinome, kas mums yra skirta.

Gyventojų amžius ilgėjant, atsiranda arba gausėja ir įvairių ligų, kurios mums buvo beveik nežinomos. Svarbiausia tai, kad jos beveik nieko nediskriminuoja, o gali visus aplankyti. Tokių ligų aplankytas buvęs žymus sportininkas gali nebesugebėti batus užsimauti ar jų užsiūti, buvęs profesorius savo pavardės nebežino. Tokie žmonės tampa artimiesiems ir visuomenei našta. Kai kurios primityvios ir necivilizuotos tautos tokius palikdavo dykumose. Lietuviai visuomet senesniąja karta rūpinosi, jie buvo neat-skiriama šeimos dalis. Kai muose ir miesteliuose visi turėjo duonkepes krosnis, prie jų buvo užkrosniai, o juose rado vietą svirplys ir diedukas.

Be to, jie atliko ir socialines funkcijas: padėjo vaikus prižiūrėti, pasakojė pasakas arba savo nuotykius per „turečką vainą“. Vakaris vydavo virves ar pančius. Dabar nebėra krosnių, nei užkrosnių, nebėra vietos ne tik svirplyi, bet ir diedukui. Jų vietą užima specialios socialinės institucijos.

Reikia pasakyti, kad senoji lietuvių ateivių karta jau buvo pradėjusi tuo reikalu rūpintis. Netoli Chicago, Lemonte, Ill., buvo įkurta Holy Family Villa, kurioje šimtai lietuvių praleido saulėlydžio dienas. Deja, gal yra daugiau norinčių į ją papulti, negu yra vietų. Tokios institucijos nėra vienodos paskirties ir ne vienodi yra jų patarnavimai. Į tai reikia atkreipti dėmesį. Yra tokių, kurios beveik jokių socialinių patarnavimų neduoda, o tik yra butai ar kambariai vyresnio amžiaus žmonėms. Vyresnio amžiaus žmonės geriau ir daugiau jaučiasi savo aplinkoje. Prie tokių reikia priskaityti Lietuvį Sodą, vadovaujamą dr. J. Adomavičiaus. Joje rengiami kultūriniai pažmoniai, paskaitos ir sveikatos patikrinimai.

Kita kategorija tai būtų

Lietuvių socialinės tarybos (vadovaujamos Danguolės Valentinaitės) numatytas įsigyti socialinis centras. Pats pastatas gal dar nenupirktas, bet jau yra pasiūlymų ir ginčų kaip jį vadinti. Jame būtų kambariai su maistu ir apskalbimu. Tai jau daugiau tikrų tokiems, kurie yra mažiau pajėgūs save prižiūrėti, bet dar nereikalingi globos ir mediciniškos pagalbos. Linkėtinai, kad šis projektas būtų greičiau įgyvendintas ir gal praplėstas. Pradžiai ir tiek užteks!

Reikalingiems didesnės priežiūros yra Home of the Good Shepherd (Gerojo Ganytojo namai) Crown Point, Ind. Čia yra duodamas lietuviškas maistas ir beveik su visais galima lietuviškai susikalbėti.

Pagaliam tai grupei, kuri yra jau visai bejėgė ir negali savęs prižiūrėti, kuriai reikia globos, yra globos namai. Tokių namų yra daug ir įvairių. Vieni iš jų yra California Gardens (ne lietuvių). Juose yra gan didelis lietuvių susigrūpavimas. Visi lietuvių yra priimami ir yra stengiamasi net gaminti lietuviškus patiekalus. Tai grupei aptarnauti norima rasti lietuves slauges. Namai yra netoli lietuviškų centrų ir lietuvių lankomi.

Žinoma, laimingiausi yra tie, kuriems nereikia jokių namų patekti. Tačiau šeimos ir artimieji turėtų žinoti, reikalui esant, į kur kreiptis. Tas, kuriam tokia priežiūra yra reikalinga, dažniausiai jau nebėra pajėgus tai atlikti. Taip pat visuomenė turi žinoti, kad ekonomiška nepajėgiantiems kiekviena valstija primoka skirtumus tarp gaunamos pensijos ir už tokią globą reikalaujamų mokesčių.

J. Žygas

CHICAGOS ŽINIOS

SUSIAURINO TEISĖ KELTI BYLĄ

Nauja Illinois įstatymų susiaurinama teisė kelti bylą susisiekimo valdybai, jeigu įvyko nusikaltimas ir būtų keliamas ieškinyš dėl nepakankamos apsaugos.

NAUJAS AERODROMAS

Chicagoje kalbama apie reikalą įkurti naują aerodromą. Kandidatė į merus Jane Byrne skelbia, kad reikia tuojau pradėti statyti trečią Chicago aerodromą uždarytų plieno fabriko vietoje Chicago pietryčiuose.

PARODA IS BUDAPEŠTO

Chicagoos meno institute vyksta paroda iš Budapešto atvežtų piešinių garsiųjų dailininkų — nuo Leonardo da Vinci iki Van Gogh. Piešiniai atlikti pieštuku, anglimi ir kita technika.

IŠ ARTI IR TOLI

JAV

— Rimas ir Vita Aukštuočiai, gyvenantys Euclid, Ohio, susilaukė antro sūnaus — Algirdo Jono. Naujagimiu džiaugiasi Algirdo broliukas Kestutis, seneliai, tetos bei visi kiti giminės ir draugai.

— Sacred Heart Home vienuolynas ir seselių vedama prieglauda dėl greitkelio vedimo turi likviduotis. Šio vienuolyno koplyčioje būdavo lietuviams pamaldos ir lietuvių susirinkimai. Šiais metais dar galės tomis patalpomis naudotis, o paskiau turės žiūrėti naujos vietos.

— Phoenixo, Ariz., Lietuvių Bendruomenės apylinkė rengia gegužinę North Mountain Parke spalio 27 d. Bus galima gauti pietus, bus laimėjimai ir draugiškas pabendravimas. Kviečia visus iš apylinkių dalyvauti šioje gegužinėje.

— Phoenixe yra du apskurūs nuosavybių pardavėjai — Vytautas Cicėnas ir Don Zakaras. Vytautas ir Gintarė Cicėnai neseniai persikėlė į naują vietą, neseniai taip pat yra atsikėlę į Phoenixą. Čia jau nuo seniau gyvena D. Zakaras su žmona Viktorija.

AUSTRALIJOJE

— Australijos lietuvių dienos, jau keturioliktos iš eilės, ruošiamos 1986 metais Sydneyje. Šiam reikalui sudarytas specialus komitetas.

— Mirė a. a. Petronė Luginė-Juodaitė, Kostas Bratanavičius, Jonas Leščinskas, Bronė Štutienė.

— A. a. kun. Albinas Spurgis, MIC, buvęs Šv. Kazimiero lietuvių parapijos klebonas Adelaidėje, buvęs „Draugo“ administratorius, buvo iškilmingai palaidotas spalio 12 d. iš Šv. Kazimiero bažnyčios. Laidotuvėse dalyvavo daug kunigų, daugybė parapijiečių ir lietuvių, atvykusių iš kelių Australijos lietuvių gyvenviečių.

— Melbourne lietuvių biblioteka, kurią veda J. Mikštas, yra gerai tvarkoma ir vis papildoma naujomis knygomis. Biblioteka susilaukia ir mirusiųjų palikimų knygomis.

— Vilniaus dieną paminėjo Melbourne lietuvių spalio 13 d. Minėjimą organizavo Šaulių „Vytenio“ kuopos valdyba.

ADVOKATAS
Vytenis Lietuvninkas
2501 W. 69th Street
(Lithuanian Plaza Court)
Chicago, IL 60629
Tel. 778-0800
Kasdien 2-8 val. vak.
Šeštadienį 9 v.r. iki 1 v.p.p.

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Sėstad. 9 v.r. iki 1 val. d.

Advokatas
GINTARAS P. ČEPENAS
2649 W. 63rd Street
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-5162
Kasdien 9-6 val. vak.
Šeštadieniais ir vakarais pagal susitarimą

ADVOKATAS
ALGIRDAS R. OSTIS
(Ostrauskas)
1000 Jorie Blvd., Suite 364
Oak Brook, IL 60521
Tel. Ofc. 325-3157
Tel. Rez. 325-6582
Valandos pagal susitarimą